

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

A photograph of a woman wearing a bright pink headscarf and a matching patterned dress, sitting on a wooden park bench. She has her arms crossed and is looking slightly to the right. To her left is a blue and yellow stroller with a striped canopy. In the background, there are green bushes, a paved area, and several people walking, suggesting an outdoor public space like a park or plaza.

Treball de Recerca de Batxillerat

AUTORA: Clara Torrijos i Reina

ASSESSORA: Mari Luz Morales

IES Martí Dot, de Sant Feliu de Llobregat

Curs 2005/2006

Aquest treball de recerca de Batxillerat va obtenir el
I Premi Recerca per a la Pau de la Universitat de Barcelona.

La memòria escrita correspon a l'informe de recerca, que complementa un document audiovisual amb les entrevistes en profunditat que constitueixen el nucli de la recerca.

http://www.solidaritat.ub.edu/premi_pau/

**Aquesta obra està subjecta a una llicència de
Reconeixement-No comercial-Compartir Igual, de Creative Commons**

ÍNDIX

Introducció.....	pàg.3
1. RACES EMIGRANTS I IMMIGRANTS.....	pàg.6
2. ELS MOVIMENTS MIGRATORIS ACTUALS.....	pàg.8
• 2.1- Els moviments migratoris al món.....	pàg.8
2.1.1- Els fluxos migratoris.....	pàg.8
2.1.2- L'índex de desenvolupament humà (IDH).....	pàg.11
2.1.3- L'estat de la població mundial 2001 (Indicadors).....	pàg.15
• 2.2- Els moviments migratoris a Espanya.....	pàg.22
2.2.1- Piràmides de població (Espanya, Colòmbia i Senegal).....	pàg.22
• 2.3- Els moviments migratoris a Catalunya.....	pàg.24
2.3.1- Creixement de la població.....	pàg.25
2.3.2- Lloc de naixement.....	pàg.25
2.3.3- Població 2004.(per nacionalitat).....	pàg.26
2.3.4- Residents Estrangers 2004.(per país de nacionalitat).....	pàg.28
2.3.5- Residents Estrangers 2004. (per sexes).....	pàg.29
2.3.6- Residents Estrangers 2004. (per edats).....	pàg.30
• 2.4- Els moviments migratoris a Sant Feliu de Llobregat.....	pàg.30
2.4.1- Altes i baixes del padró.....	pàg.31
2.4.2- Evolució de la població segons nacionalitat.....	pàg.32
2.4.3- Origen geogràfic de la població estrangera.....	pàg.34
2.4.4- Població estrangera segons col·lectius principals i nacionalitats.....	pàg.35
2.4.5- Població segons els 20 primers països de naixement.....	pàg.37
2.4.6- Població estrangera segons barris, 2004.....	pàg.38
3. LA HISTÒRIA DE DOS JOVES IMMIGRANTS.....	pàg.40
• 3.1- El meu 1er món, el 2n món d'en Diego i el 3er món d'en Sally.....	pàg.40
3.1.1- Espanya. El meu 1er món.....	pàg.42
3.1.2- Colòmbia. El 2n món d'en Diego.....	pàg.42
3.1.3- Senegal. El 3er món d'en Sally.....	pàg.43
3.1.4- Espanya, Colòmbia i Senegal. Comparació dels tres móns.....	pàg.44
• 3.2- Vivències.....	pàg.46
3.2.1- Colòmbia. En Diego.....	pàg.46
3.2.2- Senegal. En Sally.....	pàg.50
• 3.3- Emocions, sentiments i reflexions.....	pàg.54
3.3.1- L'experiència del projecte amb en Diego i en Sally.....	pàg.54
Conclusions.....	pàg.55

Agraïments.....	pàg.59
Llistat de referències.....	pàg.60
ANNEX A. Per reflexionar.....	pàg.62
• Articles d'interès.....	pàg.62
• Vinyetes.....	pàg.83
• Fotografies i realitats.....	pàg.86
• Monogràfic immigració.....	pàg.87
• El País. Desarrollo y desigualdad.....	pàg.93

INTRODUCCIÓ

Són moltes les injustícies, els sentiments d'incomprensió i la falta d'empatia que ens envolten. En realitat si algun dia aturéssim el temps i ens fixéssim com corre, ens afanyaríem a intentar realitzar els nostres somnis ben ràpid, però, i els altres? Els immigrants per exemple. Quins somnis tenen? Poder treballar? Tenir menjar? Formar una família? Poder viure? Són somnis que nosaltres tenim assegurats, que no ens preocupen i que ni tan sols valorem el grau d'importància que arriben a tenir. La nostra realitat és diferent a la realitat dels immigrants. Aquesta realitat és la que he volgut investigar, conèixer i viure.

Tot va començar fa ja molt de temps. Com aquell qui diu, encara estava a l'*edat del pavo*, però començava a créixer i a adonar-me'n de les coses que m'envoltaven. Sempre he volgut saber-ho tot, i potser és per això que he tingut sempre els ulls ben oberts.

Ho recordo molt bé, va ser el meu primer dia d'institut, tenia tretze anys quan vaig entrar per la porta de la classe i el que primer em va sobtar va ser veure una nena amb un mocador al cap. Es deia Youssara, i era marroquina. Va ser molt fàcil fer-nos amigues, era una nena molt riallera. Potser va ser amb ella, amb el seu exemple, que el fenomen de la immigració em va començar a inquietar. La Youssara sempre duia el cap cobert amb el mocador, fins que un dia, als vestuaris d'educació física se'l va haver de treure per ficar-se'l bé. Tenia una cabellera com les que a mi m'agradaven, llarga, negra i arrissada. A moltes nenes els hi hagués fet enveja si l'haguessin vist, però ella estava obligada a tapar-se-la. Al segon curs de l'ESO la Youssara ja no va venir més al cole, els seus pares l'havien obligat a deixar els estudis per cuidar dels seus germans i la casa on vivien.

El curs següent, en el mateix institut, va arribar la Bahavika, una noia india adoptada. Era increïblement divertida, i molt bona persona. Recordo que s'esforçava molt amb els estudis, i mai es donava per vençuda. Desgraciadament, la seva experiència al institut no va ser només bona. Hi havia algun company de curs que li feia la guitza i la insultava. Al cap de dos anys, la Bahavika va marxar a viure a una altra ciutat, i els seus pares adoptius la van canviar a una escola de monges.

L'últim curs d'ESO a l'institut, va ser per recordar. No només perquè fos l'últim sinó perquè vam fer un crèdit variable sobre la immigració. S'havia de fer un treball a un testimoni nouvingut. Jo i la meva companya Marta li vam fer a la Malika, una dona marroquina voluntària en moltes associacions per la integració d'immigrants. Des del primer moment ens va obrir les portes de casa seva, i ens va explicar la seva experiència com a immigrant. Degut a la seva feina, la

Malika va patir una pallissa, tot i així ella va continuar ajudant a nous immigrants a integrar-se. Totes tres juntes, la Youssara, la Bahavika i la Malika, sense adonar-se'n em van ensenyar molts valors que abans desconeixia.

Vaig deixar l'*edat del pavo*, ara ja tenia més personalitat i era capaç d'exposar els meus propis raonaments davant d'una opinió. Recordo que fent primer de Batxillerat, un dia a l'hora del pati vam comentar entre companyes el fenomen de la immigració. Qualsevol hagués dit que en aquella conversa hi havia les noies més bones i més pacífiques de l'institut, doncs bé, la sorpresa va ser meva quan una d'elles va començar a dir que els negres feien pudor, que ens treien les feines, que el seu pare li havia dit que tots eren uns lladres i violadors.. jo no acabava de creure'm aquelles paraules, no entenia com podien estar dient tantes ximpleries. Vaig arribar a la conclusió que era per desconeixement, i em va quedar l'esperança de que algú dia obririen els ulls i canviarien de parè.

Aquell mateix setembre de principi de curs, un diumenge de sol, jo i les meves amigues vam voler anar a la platja per fer l'última capbussada de l'any. A l'arribar, ens vam col·locar davant d'unes noies una mica.. del seu estil! Jo descansava estirada a la sorra quan em vaig fixar en elles i en com miraven uns cd's pirates que duia un noi japonès. Doncs bé, se'm va quedar la cara blanca quan una de les noies va amagar-se un cd a la butxaca, i el pobre noi reclamant-li amb l'única paraula que sabia dir, *cinco euros, cinco euros*.. només va rebre crits i amenaces d'una de les noies, que mentre li aixecava la mà, l'escribassava dient-li *chino de mierda vete a tu país o llamo a la policía!* La ràbia i la impotència que vaig sentir va ser poca, em vaig passar setmanes recordant aquells crits. Ja deu ser prou difícil haver de marxar del teu país perquè estàs en situació límit, com perquè a sobre, a l'arribar al nou món de flors i colors que t'imagines, t'hagis de trobar amb gent d'aquesta mena.

Des de sempre m'han apassionat els documentals de TV3, sobretot els 30 minuts. Aquest any passat es va emetre l'*Efecte mirall*, on hi sortia un jove emigrant del Senegal. En Sally. La seva mentalitat i la ràpida adaptació a Catalunya en tres anys, fins i tot amb la parla del català, em van sorprendre moltíssim. Vaig creure que seria un bon punt de referència com a testimoni en el treball de recerca que tenia en ment. Vaig decidir començar a moure'm al juny, quan acabaven d'assignar-nos els treballs. Internet sempre és un bon recurs per començar a buscar informació, per això va ser el primer que vaig fer, connectar-me a la web del programa per mirar d'esbrinar com podia contactar amb en Sally. La sorpresa va ser gran quan vaig veure que l'equip del programa els hi havia fet un fòrum als protagonistes de l'*Efecte mirall* per xatejar amb altres joves. En Sally tenia un munt de mails, però tots sense llegir. Va ser lògic deduir que segurament no tenia Internet. Per això vaig creure més oportú enviar un mail a l'equip del programa felicitant-los per la feina feta i demanant-los com poder contactar amb en Sally per el Treball de Recerca de Batxillerat. No van trigar massa en contestar-me i donar-me el número de telèfon de la productora del programa perquè parlés amb ella. La vaig trucar a

corre cuita, i li vaig explicar l'assumpte. Em va dir que el seu número de telèfon no me'l podia facilitar així com així, ja que era informació privada, però que parlaria amb ell i li explicaria el meu cas. Al cap d'una hora va trucar-me i em va dir que el Sally li havia dit que estava completament disposat en ajudar-me en el que calgués, això encara em va motivar més! No havia sentit ni la meua veu ni sabia com em deia que ja havia dit que sí! El vaig trucar, i vam quedar a Girona, on ell viu. El primer dia vam parlar molt, l'objectiu era coneix-se'ns una mica, i explicar-li el projecte per veure si li agradava la idea. Vaig pensar que fer un documental visual on apareguessin els mateixos immigrants explicant les seves experiències, seria la millor manera per donar a conèixer que són gent amb ulls, nas i boca com nosaltres. Aquesta part ja el va escandalitzar una mica, però de seguida em va dir acompanyat d'un somriure que estava disposat a ser objecte filmat.

Des d'un principi, la idea era fer un documental visual de cinc immigrants, de diferents edats i sexes, un de cada continent per tal de contrastar les seves experiències i buscar-los un fil comú. Un dels objectius del treball era transmetre l'autenticitat d'unes vivències íntimes i personals, per aquesta raó, va resultar materialment impossible, haver de buscar altres immigrants, conèixer-los i entrar en les seves vides personals per tal de que s'obrissin a mi i a la càmera. Per conèixer a en Sally vam haver de passar moltes tardes junts, d'intercanvis d'idees i opinions, i per això vaig pensar que si corria en fer-ho d'aquella manera, només aconseguiria superficialitat, tot al contrari als objectius que anava perseguint. Per això vaig decidir canviar l'estructura del treball, però sense desviar-me de la idea. Ara calia centrar-me en la vida d'en Sally, i la d'en Diego. Un molt bon amic de Colòmbia, del qual havia après també moltes coses i amb el que ja tenia amistat. Blanc i negre, alt i baix, colombià i senegalès, joves i immigrants. Perfecte! Ells dos em servirien per donar a conèixer dues vides de dos joves com jo, però dues vides plenes d'històries, temors, i enyorances.

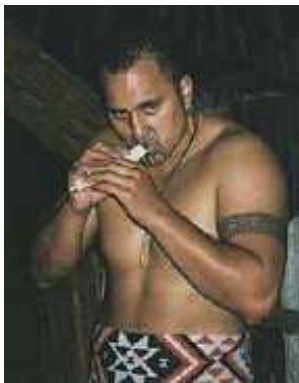
Va ser aleshores quan a ple agost, vaig agafar la càmera filmadora de la feina de ma mare, i me'n vaig anar a Barcelona tota sola a filmar. Per introduir el documental, volia posar una sèrie d'imatges de Barcelona en les quals s'hi veiés clarament la diversitat que tenim al costat nostra. Les visites a la biblioteca es van transformar en hàbit diari, i les hores davant l'ordinador també. Músiques, vídeos, llibres, contes.. he llegit i he observat de tot perquè cada vegada que passava unes hores amb en Sally o en Diego, m'explicaven noves coses que m'emocionaven i amb això, l'afany de saber i saber més sobre ells, els seus llocs d'origen i els perquè de la immigració van anar creixent.

El dossier és una part complementària del treball complert, en el que he decidit fer un estudi teòric per introduir el tema, un estudi d'investigació d'estadística i dades, i un estudi personal i amb molta vida! I probablement l'objectiu principal del meu treball és aquest, que a través d'aquestes vides que a mi m'han ampliat la manera de veure les coses, pugui obrir un mar de reflexions per els altres.

1. RACES EMIGRANTS I IMMIGRANTS.

Les persones s'han agrupat tradicionalment d'acord amb alguns trets externs (el color de la pell, el tipus de cabell, etc.) en tres grans grups racials: blancs, grocs i negres. Però, aquest criteri per a classificar els humans topa amb una important dificultat: l'existència de moltes persones difícilment classificables, sigui perquè tenen ascendents de procedència diversa o perquè pertanyen a grups ètnics que tenen barrejats caràcters atribuïts a races considerades diferents.

La classificació en races, segons el color de la pell, encara s'ha demostrat més inconsistent després d'estudiar alguns trets interns, i molt especialment l'ADN. Un fet molt significatiu és que les diferències en l'ADN que presenten entre si les poblacions africanes (totes elles "negres") poden arribar a ser tan importants com les que presenten alguns d'aquests grups amb poblacions de raça "blanca".

Maori de Nova Zelanda

Noia brasilera

Vedda de Srilanka

Ainú del nord del Japó

Noia australiana

Jueu d'Israel

Petit Lama tibetà

Papúa de Nova Guinea

Anciana nepalesa

Inuik de Groenlandia

Tuareg de Mali

Noia senegalesa

Noia de Costa d'Ivori

Pope grec

Noia nordamericana

Les poblacions europees, asiàtiques i, fins i tot, africanes, són una branca relativament moderna d'un petit grup Africà. Els grans desplaçaments migratoris (motivats per la pressió de la selecció natural) i la necessitat d'adaptació als diferents climes, van actuar sobre el color de la pell, el tipus de cabell i altres trets externs. Aquests desplaçaments disminuïrien en la mesura que la indumentària, i altres elements protectors, els van ajudar a defensar-se del clima.

Actualment els desplaçaments són per causes diferents a les del passat, ara s'originen per causes econòmiques, polítiques, religioses o naturals. Vagis on vagis, la diversitat cultural, lingüística i de mestissatge és obvia, per tant aprofitar-la i utilitzar-la a favor de tots ens enriqueix molt.

Antigament les races humanes també van ser emigrants i immigrants, per això no podem dir que algú sigui d'un sol lloc, perquè tots ens vam moure, ens hem mogut i ens mourem per arreu del món. Tots som d'aquí i de tot arreu.

2. ELS MOVIMENTS MIGRATORIS ACTUALS.

2.1- ELS MOVIMENTS MIGRATORIS AL MÓN

En el món actual, al voltant de 180 milions de persones viuen fora dels seus països d'origen, i el 60% dels emigrants del planeta es concentren a països subdesenvolupats.

L'OIT (Organització Internacional del Treball, depenent de l'ONU) estima que, actualment, hi ha uns 80 milions de migrants, per motius de recerca de treball o de millora de vida, especialment. També hi ha més de 20 milions de refugiats que han hagut d'emigrar del seu país, per motius polítics.

En aquest començament del tercer mil·lenni, els moviments migratoris afecten pràcticament tot el planeta.

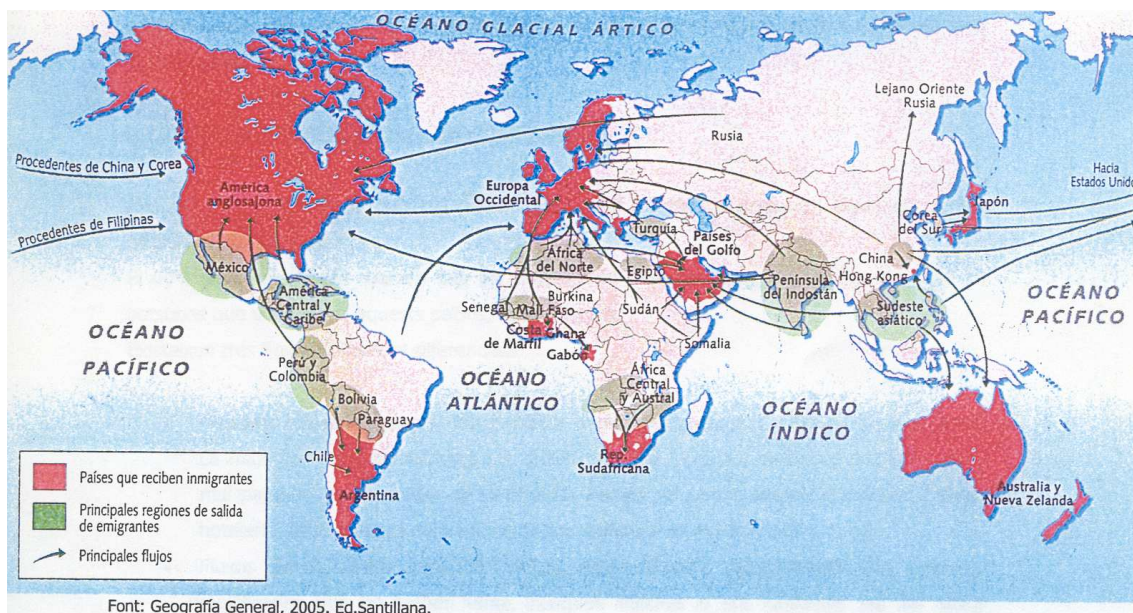
2.1.1- ELS FLUXOS MIGRATORIS.

Els moviments migratoris són aquells desplaçaments de la població que comporten un canvi de residència. Durant els dos últims segles, les migracions han adquirit una dimensió sense precedents. Existeixen moltes possibles causes, tipus, durades, característiques.. que es resumeixen en dos sentits: moviment de sortida, anomenat emigració, i moviment d'entrada o arribada de població anomenat immigració.

Avui, les persones migren per diferents causes: causes naturals, de catàstrofes ecològiques, o bé causes socials, que són les més importants, per raons polítiques, religioses i sobretot econòmiques.

Els fluxos migratoris (tipus de migracions), es poden classificar per diferents criteris:

- Segons el caràcter: **migracions forçades i voluntàries**. Entre les forçades cal destacar la de refugiats i desplaçats. Les migracions per causes econòmiques són considerades voluntàries.
- Segons la duració del desplaçament: **migracions temporals** si es produeix un retorn al país d'origen, o **definitives** si es roman al país de destinació.
- Segons el número de persones que emigren: **migracions individuals** o **familiars**.
- Segons el lloc de destinació: **migracions nacionals** (interiors), i **internacionals** (exteriors).

Font: Geografía General, 2005. Ed.Santillana.

Els principals fluxos migratoris, tal i com podem apreciar al mapa, es dirigeixen als països de color vermell, aquells d'un alt nivell de desenvolupament. La qual cosa vol dir, que són territoris que reuneixen els trets principals de l'IDH (que explicaré més tard), i presenten moltes possibilitats en quant a nivell de vida. Contràriament, els països en verd, serien els mancats d'aquests trets, que provoquen la sortida d'emigrants cap a altres regions del món.

a. LES MIGRACIONS INTERIORS (NACIONALS).

Ara per ara, les migracions interiors difereixen entre unes regions i altres:

- En els països subdesenvolupats, hi ha desplaçaments de població camperola cap a les ciutats (èxode rural).
- En els països desenvolupats, destaquen els trasllats lligats a la jubilació. Es produeixen des de grans ciutats a zones amb climes i paisatges benignes.

Les migracions interiors poden provocar forts desequilibris regionals, doncs gran part del territori queda buit, mentre que la població i les activitats econòmiques es concentren en molt poques zones.

b. LES MIGRACIONS EXTERIORS (INTERNACIONALS).

Avui en dia, el 3% de la població mundial, uns 180 milions de persones, viuen en un lloc diferent al del seu país d'origen.

El 60% dels immigrants marxen cap als països més desenvolupats, de fet una de cada 10 persones que viu avui en aquests països, és immigrant.

Existeixen tres fluxos clarament diferenciats:

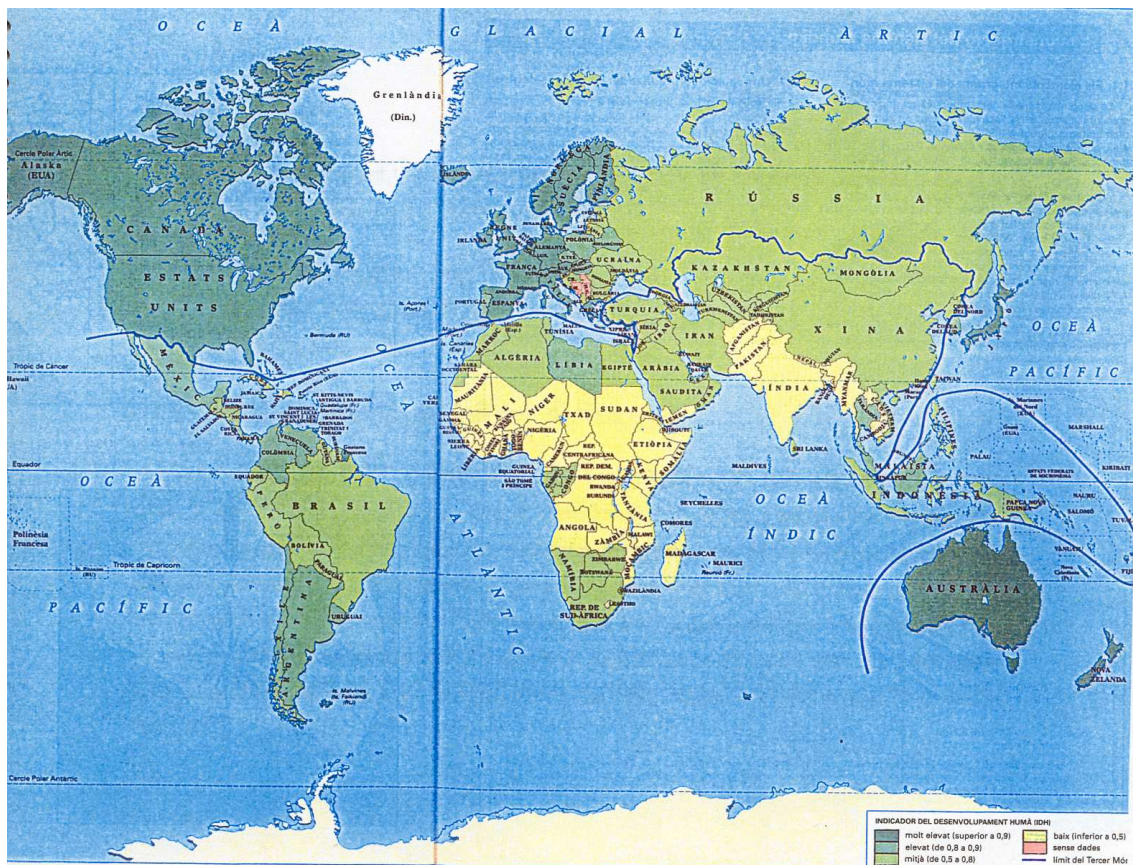
- Persones que es desplacen des de països menys desenvolupats a països desenvolupats. La major part són treballadors poc qualificats, que s'ocupen de feines poc valorades i mal pagades en els països de destinació. Feines del camp, serveis domèstics, neteja, hoteleria, etc. Aquestes migracions s'estan establint en aquests últims anys.
- Fluxos de persones entre els països desenvolupats. Generalment són persones qualificades que no troben feina, busquen millores o són destinats per les seves empreses a treballar a l'estranger.
- Fluxos de persones entre els països poc desenvolupats. Durant els últims anys, són els fluxos que més creixen.

A Europa resideixen al voltant de 60 milions d'immigrants. Gran part d'ells procedeixen del propi continent europeu, concretament de la zona oriental. També són molt nombrosos els immigrants que procedeixen dels països menys desenvolupats del sud-est asiàtic, Àfrica i Iberoamericà.

2.1.2- L'ÍNDEX DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ (IDH).

L'índex de desenvolupament humà (IDH) és un indicador creat l'any 1990 pel Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) de l'ONU amb l'objectiu de mesurar el nivell de desenvolupament dels diferents estats del món.

Aquest indicador és una resposta al perquè dels fluxos migratoris en els desplaçaments de població. Tot va lligat, si una persona al seu país d'origen no té una educació assegurada, una mínima economia per sobreviure i a sobre té l'esperança de vida assegurada en edat jove, emigrarà del seu país per millorar en un altre de millors possibilitats per refer la seva vida i començar-ne una de nova. L'índex de desenvolupament humà doncs, ens explica el perquè dels moviments migratoris.

Font: Geografia humana i econòmica del món, 2005. Ed.Vicens Vives.

a. Indicadors per calcular l'IDH

Històricament, el nivell de desenvolupament s'havia avaluat tenint en compte únicament un sol criteri, que podia ser de tipus econòmic (com per exemple el nivell de renda o PIB, etc.), de tipus educacional (com ara l'alfabetisme, etc.) o bé que avalués variables de salut (cas de l'esperança, taxes de natalitat i de mortalitat, entre d'altres). L'IDH, en canvi, s'obté a partir del càlcul ponderat dels tres indicadors següents corresponents a les tres variables abans esmentades (economia, educació, salut):

- La durada i la qualitat de vida, que s'obté a partir de l'esperança de vida al néixer.
- El nivell d'instrucció i educació, mesurat a partir de la taxa d'alfabetització d'adults i del nivell d'estudis de la població (educació primària, educació secundària i estudis superiors).
- El nivell de vida, d'acord amb les dades del PIB per càpita (mesurat en dòlars dels EUA).

b. Expressió de l'IDH

L'IDH s'expressa mitjançant una xifra formada per un nombre de 3 decimals comprès entre el 0 i l'1. D'acord amb la xifra resultant hom considera:

- **IDH alt:** entre 0,800 i 1,000.
- **IDH mitjà:** entre 0,500 i 0,799.
- **IDH baix:** entre 0,000 i 0,499.

c. Els 10 estats amb l'IDH més alt i més baix (de tot el món)

El quadre de sota recull els 10 estats amb l'IDH i el PIB per càpita més alts i més baixos del món. Si ens hi fixem, observarem com la classificació dels estats d'acord amb aquests dos indicadors no necessàriament coincideix. Això posa de manifest que es poden aconseguir millors nivells de desenvolupament humà sense disposar de rendes tan altes (cas de Malawi), que tot i tenir la renda més baixa del món, escala fins al 165è lloc pel que fa a l'IDH- i, a la inversa, que les rendes més altes no garanteixen els nivells de desenvolupament humà més alts (com passa amb Luxemburg), que tot i ser la millor renda del món, ocupa la 15ena posició en quant a l'IDH.

Número d'ordre	Estat	IDH	Estat	PIB per càpita en dòlars EUA)
1	Noruega	0,963	Luxemburg	66.821
2	Islàndia	0,956	Noruega	41.941
3	Austràlia	0,955	Estats Units	41.557
4	Luxemburg	0,949	Irlanda	40.003
5	Canadà	0,949	Islàndia	35.686
6	Suècia	0,949	Dinamarca	34.718
7	Suïssa	0,947	Canadà	34.444
8	Irlanda	0,946	Suïssa	33.168
9	Bèlgica	0,945	Àustria	32.962
10	Estats Units	0,944	Bèlgica	31.549
...
168	Moçambic	0,379	Madagascar	911
169	Burundi	0,378	Sierra Leone	901
170	Etiòpia	0,367	Níger	896
171	Rep. Centreafricana	0,355	Etiòpia	859
172	Guinea Bissau	0,348	Guinea Bissau	856
173	Txad	0,341	Burundi	753
174	Mali	0,333	Iemen	745
175	Burkina Faso	0,317	Tanzània	720
176	Sierra Leone	0,298	Rep. Dem. del Congo	675
177	Níger	0,281	Malawi	596

Les dades corresponen a l'informa que l'ONU va publicar l'any 2005, si bé el càlcul de l'IDH es va fer a partir dels indicadors de l'any 2003.

Per la seva banda, l'IDESCAT va publicar, també l'any 2005, l'IDH corresponent a Catalunya i l'estat:

- **Catalunya: 0,937 (17è lloc del rànquing mundial).**
- **Estat espanyol: 0,928 (21è lloc del rànquing mundial).**

d. Els 3 estats amb l'IDH més alt i més baix (per continent)

Entre parèntesi, el lloc que ocupava cada estat en la classificació mundial (any 2004).

Àfrica	Àsia	Europa
Seychelles (35)	Japó (9)	Noruega (1)
Líbia (58)	Israel (22)	Suècia (2)
Mauritània (64)	Singapur (25)	Països Baixos (5)
...
Burkina Faso (175)	Pakistan (142)	Romania (69)
Níger (176)	Iemen (149)	Ucraïna (70)
Sierra Leone (177)	Timor Oriental (158)	Moldàvia (113)
Nord Amèrica	Oceania	Sud Amèrica
Canadà (4)	Austràlia (3)	Argentina (34)
Estats Units (8)	Nova Zelanda (18)	Xile (43)
Barbados (29)	Tonga (63)	Uruguai (46)
...
Nicaragua (118)	Salomó (124)	Equador (100)
Guatemala (121)	Vanuatu (129)	Guyana (104)
Haití (153)	Papua Nova Guinea (133)	Bolívia (114)

e. Estats amb l'IDH més alt en els darrers anys

- 2001-2005→Noruega.
- 1996-2000→Canadà.
- 1995→Noruega.
- 1993→Japó.
- 1985→Canadà.
- 1980→Suïssa.

2.1.3- L'ESTAT DE LA POBLACIÓ MUNDIAL 2001

INDICADORS DEMOGRÀFICS, SOCIALS I ECONÒMICS

	Població, total (milions) (2001)	Població, projecció (milions) (2050)	Taxa mitja creix. dem. (2000- 2005) (%)	% pobl. urbana (2000)	Taxa crec urb. (2000- 2005)	Pob./ha arable i perm. cult.	Taxa fec. total (2000- 2005)	% parts atesos personal capacitat	INB per càpita PPA\$ (1999)	% gast gov. central		Assist. externa pob. (1.000 US\$)	Mortalitat menors 5 anys M/F	Consum energia per càpita	Accés aigua potable
										Educ	Salud				
Total mundial	6.134,1	9.322,3	1,2	47	2,0		2,68					(1.680.520)	79 / 79		
Regions més desenvolupades (±)	1.193,9	1.181,1	0,2	76	0,5		1,50						10 / 9		
Regions menys desenvolupades (±)	4.940,3	8.141,1	1,5	40	2,7		2,92	54					86 / 86		
Països menys avançats (±)	675,0	1.829,5	2,5	26	4,5		5,24	30					154 / 147		
Àfrica (±)	812,6	2.000,4	2,3	38	3,7		4,97	43				468.618 ²¹	143 / 134		
Àfrica oriental	256,7	691,1	2,4	26	4,6		5,83	34					168 / 155		
Burundi	6,5	20,2	3,0	9	5,9	5,3	6,80	24	570	3,5	0,6	1.601	207 / 188		
Eritrea	3,8	10,0	4,2	19	4,6	5,6	5,28	21	1.040	1,5	2,9	4.043	149 / 134		46
Etiòpia	64,5	186,5	2,4	18	5,0	4,7	6,75	10	620	3,9	1,7	22.209	190 / 175	284	24
Kenya	31,3	55,4	1,9	33	4,1	4,9	4,15	44	1.010	6,5	2,4	29.047	109 / 98	505	49
Madagascar	16,4	47,0	2,8	30	4,8	3,6	5,68	47	790	1,9	1,1	9.625	150 / 144		47
Malawi	11,6	31,1	2,2	25	7,3	4,1	6,34	55	570	5,0	2,8	22.148	224 / 223		57
Maurici (±)	1,2	1,4	0,8	41	1,6	1,3	1,90	97	8.950	4,7	1,8	254	21 / 15		100
Mozambique	18,6	38,8	1,8	40	4,1	4,3	5,86	44	810		2,8	20.853	236 / 212	405	60
Rwanda	7,9	18,5	2,1	6	4,2	5,6	5,77	26	880		2,0	7.886	206 / 186		41
Somàlia	9,2	40,9	4,2	28	5,2	6,3	7,25						193 / 178		
Tanzània, Rep. Unida	36,0	82,7	2,3	33	5,4	5,5	5,03	35	500		1,3	42.070	122 / 111	456	54
Uganda	24,0	101,5	3,2	14	5,7	2,4	7,10	38	1.160	2,4	1,9	43.324	167 / 151		50
Zàmbia	10,6	29,3	2,1	40	2,6	1,2	5,66	47	720	2,1	3,6	17.636	143 / 144	630	64
Zimbabwe	12,9	23,5	1,7	35	2,9	2,2	4,50	84	2.690		2,9	21.891	112 / 104	861	85

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Àfrica central ⁽³⁾	98,2	340,6	3,0	35	4,3		6,33	41					155 / 139		
Angola	13,5	53,3	3,0	34	4,9	2,5	7,20		1.100		3,9	6.778	211 / 191	595	38
Camerún	15,2	32,3	2,1	49	4,0	1,1	4,70	55	1.490		1,0	4.175	138 / 127	432	62
Chad	8,1	27,7	3,1	24	4,2	1,6	6,65	15	840	1,7	2,3	2.602	207 / 190		27
Congo, Rep. del	3,1	10,7	3,0	63	3,7	5,4	6,29		540	8,6	2,0	1.244	136 / 108	433	51
Congo, Rep. Dem. del ⁽⁴⁾	52,5	203,5	3,3	30	4,5	4,0	6,70					1.006	136 / 120	284	45
Gabón	1,3	3,2	2,5	81	3,1	1,0	5,40		5.280	3,2	2,1	555	139 / 125	1.413	70
Rep. Centreafricana	3,8	8,2	1,6	41	3,0	1,3	4,92	46	1.150		2,0	1.211	172 / 141		60
Àfrica septentrional ⁽⁵⁾	177,4	303,6	1,8	51	2,9		3,13	68				68.729 ²²	68 / 63		
Argèlia	30,8	51,2	1,8	60	3,2	0,9	2,79	77	4.840	5,3	2,6	852	50 / 44	898	94
Egipte	69,1	113,8	1,7	45	2,3	7,6	2,88	61	3.460	4,9	1,8	35.510	49 / 49	679	95
Jamahiriya Arabia Líbia	5,4	10,0	2,2	88	2,6	0,2	3,31	94					28 / 28	2.343	72
Marroc	30,4	50,4	1,8	56	2,8	1,1	3,03	40	3.320	5,2	1,2	22.489	58 / 46	336	82
Sudán	31,8	63,5	2,3	36	4,5	1,1	4,47	86		0,9	0,7	4.081	126 / 118	526	75
Túnez	9,6	14,1	1,1	66	2,3	0,5	2,10	81	5.700	8,1	2,2	2.636	32 / 29	812	
Àfrica meridional	50,1	56,9	0,8	48	1,5		3,03	81					115 / 104		
Botswana	1,6	2,1	0,5	50	2,2	2,0	3,94	87	6.540	10,1	2,5	1.590	146 / 137		
Lesotho	2,1	2,5	0,7	28	4,6	2,4	4,45	50	2.350	6,4	3,4	984	182 / 180		91
Namíbia	1,8	3,7	1,7	31	2,8	1,0	4,87	68	5.580	8,7	4,1	2.498	123 / 118		77
Sudàfrica	43,8	47,3	0,8	50	1,3	0,4	2,85	84	8.710	7,8	3,3	21.286	107 / 95	2.681	86
Àfrica occidental ⁽⁶⁾	230,3	608,1	2,7	40	4,2		5,57	34					148 / 144		
Benin	6,4	18,1	2,8	42	4,4	1,7	5,68	60	920	3,2	1,6	6.469	141 / 123	377	63
Burkina Faso	11,9	46,3	3,0	19	5,6	3,0	6,80	31	960	1,5	1,4	9.078	151 / 141		
Côte d'Ivoire	16,3	32,2	2,1	46	3,4	1,0	4,64	47	1.540	5,4	1,2	5.874	144 / 131		77
Ghana	19,7	40,1	2,2	38	4,2	2,0	4,22	44	1.850	4,3	1,8	17.551	106 / 93	396	64
Guinea	8,3	20,7	1,5	33	4,5	4,2	5,83	35	1.870	1,9	2,2	5.325	188 / 191		48
Guinea-Bissau	1,2	3,3	2,4	24	4,0	2,8	5,99	25	630		1,1	1.272	219 / 196		49
Libèria	3,1	14,4	5,5	45	4,9	4,7	6,80					994	118 / 106		
Malí	11,7	41,7	2,9	30	4,6	1,9	7,00	24	740	2,3	5,1	14.660	240 / 232		65

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Mauritània	2,7	8,5	3,0	58	4,3	2,7	6,00	40	1.550	4,8	1,4	1.045	163 / 150		37
Níger	11,2	51,9	3,6	21	5,5	1,8	8,00	18	740	2,4	1,2	8.814	207 / 213		59
Nigèria	116,9	278,8	2,6	44	4,1	1,2	5,42	31	770	0,8	0,8	21.698	130 / 130	716	57
Senegal	9,7	22,7	2,5	47	4,0	3,0	5,11	47	1.400	3,8	2,6	14.762	107 / 102	312	78
Sierra Leona	4,6	14,4	4,5	37	4,0	5,4	6,50		440		0,9	1.579	266 / 242		28
Togo	4,7	11,8	2,6	33	4,2	1,2	5,36	51	1.380	4,5	1,3	2.964	132 / 116		54
Àsia	3.720,7	5.428,2	1,3	37	2,5		2,54	53				405,287	68 / 73		
Àsia oriental ^(A)	1.491,8	1.665,2	0,7	39	1,9		1,76	68					35 / 42		
Corea República de	47,1	51,6	0,7	82	1,4	2,4	1,51	98	15.530	3,8	2,3	203	10 / 9	3.519	92
Corea, R.P.D. de	22,4	28,0	0,7	60	1,6	3,7	2,07					676	52 / 48		100
Xina	1.285,0	1.462,1	0,7	32	2,3	6,3	1,80	67	3.550	2,4	2,0	6.693	38 / 45	830	75
Hong Kong, R.A.E. de Xina ^(B)	7,0	9,6	1,2	100	1,1	5,7	1,17		22.570	2,8	2,1		5 / 5	2.497	
Japó	127,3	109,2	0,1	79	0,3	1,2	1,33	100	25.170	3,9	5,9	88.879 ²³	5 / 4	4.035	
Mongòlia	2,6	4,1	1,1	64	2,3	0,5	2,32	93	1.610	5,6	4,3	3.229	88 / 83		60
Àsia sudoriental	529,8	800,3	1,4	37	3,2		2,52	60					60 / 48		
Camboya	13,4	29,9	2,4	16	4,2	2,0	4,77	33	1.350	3,0	0,6	21.806	110 / 98		30
Filipinas	77,1	128,4	1,9	59	3,1	3,0	3,24	56	3.990	3,4	1,7	46.625	40 / 30	526	87
Indonèsia	214,8	311,3	1,2	41	3,6	3,0	2,27	56	2.660	1,6	0,7	32.848	55 / 43	604	76
Lao, Rep. Dem. Pop.	5,4	11,4	2,3	24	4,9	4,7	4,80	14	1.430	2,1	1,2	3.542	144 / 137		90
Malasia	22,6	37,8	1,7	57	2,8	0,5	2,90	96	7.640	5,1	1,4	251	15 / 11	1.967	
Myanmar	48,4	68,5	1,2	28	2,9	3,1	2,80	56		[1,2]	0,2	2.424	141 / 124	307	68
Singapur	4,1	4,6	1,7	100	1,0	6,0	1,45	100	22.310	2,7	1,2	0	6 / 6	6.285	100
Tailàndia	63,6	82,5	1,1	22	2,7	1,5	2,00		5.950	5,0	1,9	4.249	32 / 19	1.153	80
Vietnam	79,2	123,8	1,3	20	2,2	7,3	2,25	77	1.860	3,0	0,8	20.616	52 / 37	440	56
Àsia centromeridional	1.506,7	2.538,8	1,7	31	3,0		3,25	40					89 / 100		
Afganistan	22,5	72,3	3,7	22	6,9	1,8	6,80					813	278 / 281		13
Bangladesh	140,4	265,4	2,1	25	4,0	8,6	3,56	13	1.530	2,2	1,7	87.699	88 / 97	159	97
Bhután	2,1	5,6	2,6	7	6,0	11,8	5,10	15	1.260			924	82 / 78		62
Índia	1.025,1	1.572,1	1,5	28	2,8	3,2	2,97	43	2.230	3,2	0,8	58.134	79 / 92	486	88
Írán, Rep. Islàmica del	71,4	121,4	1,4	62	1,8	1,0	2,76	86	5.520	3,9	1,7	2.127	40 / 45	1.649	95

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Nepal	23,6	52,4	2,3	12	5,1	7,2	4,48	9	1.280	3,1	1,3	22.051	91 / 106	343	81
Pakistan	145,0	344,2	2,5	37	4,1	3,5	5,08	18	1.860	2,5	0,9	28.561	121 / 135	440	88
Sri Lanka	19,1	23,1	0,9	24	2,8	4,6	2,09	94	3.230	3,5	1,4	3.942	30 / 16	389	83
Àsia occidental	192,4	423,9	2,1	70	2,8		3,57	71				35.060	53 / 47		
Arabia Saudita	21,0	59,7	3,1	86	3,4	0,6	5,54	91	11.050	7,5	6,4		26 / 23	5.244	95
Emirats Àrabs Units	2,7	3,7	1,7	86	2,0	1,5	2,86	99		[1,8]	0,8	7	16 / 14	10.035	
Iraq	23,6	53,6	2,7	77	3,3	0,4	4,77	54			3,8	1.004	79 / 76	1.342	85
Israel	6,2	10,1	2,0	91	1,8	0,4	2,70		18.070	7,7	6,0	21	9 / 9	3.165	
Jordània	5,1	11,7	2,8	74	3,5	1,5	4,31	97	3.880	7,1	5,3	10.911	29 / 27	1.063	96
Kuwait	2,0	4,0	2,6	98	2,3	2,6	2,66	98		[5,0]	2,9	341	13 / 13	7.823	
Líbano	3,6	5,0	1,6	90	1,7	0,4	2,18	98		2,7	2,2	1.134	22 / 17	1.256	100
Omán	2,6	8,8	3,3	84	4,4	14,2	5,46	91		[4,5]	2,9		29 / 25	3.165	39
República Àrab Síria	16,6	36,3	2,5	55	3,3	0,8	3,65	76	3.450	4,0	0,8	3.463	28 / 25	1.133	80
Territori Palestí Ocupat	3,3	11,8	3,6	95	4,1		5,60	95				2.101	27 / 21		
Turquia ⁽¹¹⁾	67,6	98,8	1,3	75	2,6	0,8	2,30	81	6.440	2,2	2,9	8.235	56 / 42	1.144	83
Yemen	19,1	102,4	4,1	25	4,7	5,5	7,60	22	730	7,8	4,8	7.830	87 / 83	201	69
Europa	726,3	603,3	-0,2	75	0,3		1,34						13 / 10		
Europa oriental	302,6	222,7	-0,5	71	0,2		1,17					26.859 ^{22, 24}	21 / 16		
Bulgària	7,9	4,5	-1,0	70	-0,1	0,2	1,10		5.070	3,4	3,8	361	22 / 16	2.418	100
Eslovaquia	5,4	4,7	0,1	57	0,5	0,3	1,28		10.430	4,8	5,7		10 / 10	3.136	100
Hungria	9,9	7,5	-0,5	64	-0,0	0,3	1,20		11.050	4,8	5,2		12 / 10	2.497	99
Polònia	38,6	33,4	-0,1	66	0,7	0,6	1,26		8.390	7,4	4,5	187	11 / 10	2.494	
República Checa	10,3	8,4	-0,1	75	0,0	0,3	1,16		12.840	5,3	7,0		7 / 7	3.986	
Rumania	22,4	18,1	-0,3	56	0,2	0,4	1,32		5.970	3,7	2,6	1.986	29 / 25	1.760	58
Europa septentrional ⁽¹²⁾	95,2	92,8	0,1	84	0,3		1,57						7 / 6		
Dinamarca	5,3	5,1	0,2	85	0,2	0,1	1,65	100	25.600	8,3	6,7	(60.114)	7 / 6	3.925	100
Estonia	1,4	0,8	-1,1	69	-1,0	0,1	1,20		8.190	7,7	5,5	38	14 / 10	3.335	
Finlàndia	5,2	4,7	0,1	67	0,9	0,2	1,55	100	22.600	7,6	5,2	(23.114)	5 / 4	6.493	100
Irlanda	3,8	5,4	1,0	59	1,2	0,3	2,02	99	22.460	6,9	4,5		8 / 8	3.570	
Letònia	2,4	1,7	-0,6	69	-1,0	0,2	1,10	95	6.220	6,6	4,3	285	19 / 15	1.746	

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Lituània	3,7	3,0	-0,2	68	-0,1	0,2	1,20	95	6.490	5,9	4,8	42	14 / 10	2.524	
Noruega	4,5	4,9	0,4	76	0,9	0,3	1,70	100	28.140	7,6	7,4	(71.394)	6 / 5	5.736	100
Regne Unit	59,5	58,9	0,2	90	0,2	0,2	1,61	98	22.220	5,5	5,9	(125.934)	7 / 6	3.930	100
Suècia	8,8	7,8	-0,1	83	0,3	0,1	1,29	100	22.150	8,3	6,7	(78.270)	5 / 4	5.928	100
Europa meridional ⁽¹³⁾	145,1	116,9	0,0	66	0,4		1,29						10 / 9		
Albània	3,1	3,9	0,6	42	2,0	2,2	2,27		3.240	3,7	3,5	2.515	37 / 31	284	
Bòsnia i Hercegovina	4,1	3,5	1,1	43	2,3	0,3	1,30					736	17 / 14	517	
Croàcia	4,7	4,2	0,0	58	0,6	0,3	1,70		7.260	5,3	8,1		10 / 8	1.808	
Eslovènia	2,0	1,5	-0,1	50	0,3	0,2	1,14		16.050	5,8	6,6		8 / 7	3.354	100
Espanya	39,9	31,3	0,0	78	0,2	0,2	1,13		17.850	5,1	5,4	(4.320)	7 / 6	2.865	
Grècia	10,6	9,0	0,0	60	0,4	0,4	1,24		15.800	3,0	4,7		8 / 7	2.565	
Itàlia	57,5	43,0	-0,1	67	0,1	0,3	1,20		22.000	4,9	5,6	(6.385)	7 / 6	2.916	
Macedònia, ex Rep,Yug, de	2,0	1,9	0,3	62	1,3	0,5	1,48		4.590	5,3	5,5		19 / 18		
Portugal	10,0	9,0	0,1	64	1,7	0,6	1,45		15.860	5,9	5,2	(1.244)	9 / 8	2.192	
Iugoslàvia	10,5	9,0	-0,1	52	0,6	0,6	1,55					75	17 / 14		
Europa occidental ⁽¹⁴⁾	183,4	170,9	0,1	83	0,4		1,50						6 / 6		
Alemanya	82,0	70,8	0,0	88	0,2	0,2	1,29	100	23.510	4,8	7,9	(124.806) ²⁶	6 / 6	4.199	
Àustria	8,1	6,5	-0,1	65	0,5	0,3	1,24	100	24.600	5,5	6,0	(1.784)	6 / 5	3.567	100
Bèlgica	10,3	9,6	0,1	97	0,1	0,3 ²⁵	1,48	100	25.710	3,1	7,9	(10.148)	6 / 6	5.719	
França	59,5	61,8	0,4	76	0,6	0,1	1,80	99	23.020	6,0	7,3	(16.500)	6 / 6	4.378	
Països Baixos	15,9	15,8	0,3	89	0,3	0,6	1,50	100	24.410	5,0	6,0	(119.230)	7 / 6	4.740	100
Suïssa	7,2	5,6	-0,1	68	0,6	1,1	1,38	99	28.760	5,1	7,6	(17.818)	7 / 5	3.742	100
Amèrica Llatina i el Carib	526,5	805,6	1,4	75	1,9		2,50	83				237,075	45 / 36		
Carib ⁽¹⁵⁾	38,3	49,8	1,0	63	1,6		2,41	69					60 / 50		
Cuba	11,2	10,8	0,3	75	0,5	0,4	1,55	100		[6,7]	8,2	782	12 / 8	1.066	95
Haití	8,3	14,0	1,6	36	3,4	5,6	3,98	21	1.470		1,4	20.144	111 / 96	271	46
Jamaica	2,6	3,8	0,9	56	1,7	2,0	2,37	95	3.390	8,1	3,2	5.588	28 / 21	1.575	71
Puerto Rico	4,0	4,8	0,9	75	1,2	1,6	1,90						14 / 11		
República Dominicana	8,5	12,0	1,5	65	2,3	1,0	2,71	99	5.210	2,5	1,9	7.061	57 / 47	676	79
Trinidad y Tabago	1,3	1,4	0,5	74	1,1	1,0	1,53		7.690	4,1	2,5	175	17 / 12	6.964	86

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Centreamèrica	137,5	220,2	1,6	67	2,0		2,76	79					41 / 34		
Belice	0,2	0,4	1,9	54	3,4	0,8	2,89	77	4.750			112	39 / 38		76
Costa Rica	4,1	7,2	2,0	48	2,6	1,7	2,67	98	7.880	6,4	5,2	239	15 / 11	789	98
El Salvador	6,4	10,9	1,8	47	2,7	2,6	2,88	90	4.260	2,6	2,6	7.045	38 / 31	640	74
Guatemala	11,7	26,6	2,6	40	3,4	2,9	4,41	41	3.630	1,6	2,1	9.980	58 / 51	579	92
Honduras	6,6	12,8	2,3	53	4,2	1,1	3,72	55	2.270	4,0	3,9	8.118	55 / 44	542	90
Mèxic	100,4	146,7	1,4	74	1,7	0,9	2,49	86	8.070	5,5	2,8	28.948	37 / 31	1.552	86
Nicaragua	5,2	11,5	2,6	56	3,4	0,4	3,82	65	2.060	4,4	8,3	15.974	50 / 40	553	79
Panamà	2,9	4,3	1,4	56	2,0	1,0	2,42	90	5.450	5,6	4,9	382	26 / 22	862	87
Amèrica del Sur ⁽¹⁶⁾	350,7	535,5	1,4	80	1,9		2,41	87					45 / 35		
Argentina	37,5	54,5	1,2	90	1,5	0,1	2,44	98	11.940	3,5	4,9	1.239	26 / 21	1.726	79
Bolívia	8,5	17,0	2,2	63	3,0	1,6	3,92	59	2.300	5,0	4,1	28.818	80 / 70	581	79
Brasil	172,6	247,2	1,2	81	1,8	0,4	2,15	92	6.840	5,2	2,9	17.684	50 / 38	1.055	87
Xile	15,4	22,2	1,2	86	1,5	1,0	2,35	100	8.410	3,5	2,7	1.091	15 / 12	1.594	94
Colòmbia	42,8	70,9	1,6	74	2,2	2,2	2,62	85	5.580	4,0	5,2	2.297	35 / 30	753	91
Equador	12,9	21,2	1,7	65	3,0	1,2	2,76	71	2.820	3,9	1,7	7.640	60 / 49	737	71
Paraguai	5,6	12,6	2,5	56	3,6	1,0	3,84	71	4.380	3,7	1,7	3.392	51 / 39	819	79
Perú	26,1	42,1	1,6	73	2,1	1,9	2,64	56	4.480	2,8	2,4	28.296	61 / 50	581	77
Uruguai	3,4	4,2	0,7	91	0,9	0,3	2,30	100	8.750	3,4	1,9	832	18 / 13	910	98
Veneçuela	24,6	42,2	1,8	87	2,1	0,7	2,72	95	5.420	6,1	2,6	619	25 / 20	2.433	84
Amèrica del Nort ⁽¹⁷⁾	317,1	437,6	0,9	77	1,0		1,90						8 / 8		
Canadà	31,0	40,4	0,8	77	1,1	0,0	1,58	100	25.440	7,1	6,3	(38.568)	7 / 6	7.747	100
Estats Units d' Amèrica	285,9	397,1	0,9	77	1,0	0,0	1,93	99	31.910	5,5	5,8	(619.729)	8 / 8	7.937	100
Oceania	30,9	47,2	1,2	70	1,2		2,39						32 / 33		
Austràlia-Nova Zelanda	23,1	30,9	0,9	85	1,0		1,79						7 / 6		
Austràlia ⁽¹⁸⁾	19,3	26,5	1,0	85	0,9	0,0	1,75	100	23.850	5,5	5,9	(44.562)	7 / 6	5.600	100
Melanèsia ⁽¹⁹⁾	6,6	14,2	2,2	24	3,7		4,14						68 / 74		
Nova Caledonia	0,2	0,4	1,9	77	2,8		2,47		21.130				9 / 10		
Nova Zelanda	3,8	4,4	0,7	86	1,0	0,1	1,97	95	17.630	7,5	6,2	(2.316)	8 / 7	4.525	

Papua Nueva Guinea	4,9	11,0	2,2	17	4,0	5,4	4,32	53	2.260	2,5	6.312	81 / 88	42	
Vanuatu	0,2	0,5	2,5	20	4,0		4,26	87	2.880		32	32 / 39	88	
Països de la ex URSS amb economies en transició ⁽²⁰⁾														
Armènia	3,8	3,2	0,1	70	0,8	0,9	1,10	97	2.360	1,9	3,1	3.164	19 / 17	511
Azerbaidjàn	8,1	8,9	0,6	57	1,5	1,1	1,51	100	2.450	3,3	1,2	1.160	41 / 38	1.564
Belarús	10,1	8,3	-0,4	71	0,3	0,2	1,20		6.880	6,0	4,9	125	18 / 13	2.614
Federació de Rússia	144,7	104,3	-0,6	78	0,2	0,1	1,14		6.990	4,3	4,6	2.927	24 / 18	3.963
Georgia	5,2	3,2	-0,5	61	0,8	1,0	1,39	95	2.540	4,2	0,5	205	25 / 18	464
Kazajstán	16,1	15,3	-0,4	56	0,2	0,1	1,95	98	4.790	3,7	3,5	2.418	62 / 42	2.590
Kirguistán	5,0	7,5	1,2	33	0,9	0,9	2,34	98	2.420	4,6	2,9	1.324	50 / 42	609
Moldòvia, República de	4,3	3,6	-0,3	46	0,3	0,5	1,40		2.100	8,3	6,4	1.126	28 / 22	943
Tayikistán	6,1	9,8	0,7	28	1,3	2,4	2,87	79		2,4	5,2	568	82 / 70	532
Turkmenistán	4,8	8,4	1,9	45	2,1	0,9	3,17	96	3.340		4,1	730	74 / 61	2.357
Ucraïna	49,1	30,0	-0,9	68	-0,1	0,3	1,10		3.360	6,7	3,6	4.140	22 / 16	2.842
Uzbekistán	25,3	40,5	1,4	37	1,6	1,4	2,29	98	2.230	7,8	3,4	2.350	56 / 48	1.930

Font: www.unfpa.org

 Països a comentar. Països d'en Diego (Colòmbia), d'en Sally (Senegal) i meu (Espanya).

En aquests fulls hi hem pogut observar a través d'uns indicadors demogràfics, socials i econòmics, l'Estat de la població mundial, concretament de l'últim estudi publicat l'any 2001.

És fàcil adonar-se'n de les fortes desigualtats predominants en aquesta taula de dades. Podem apreciar clarament com en un país del primer món com podria ser Suècia, els gastos governamentals centrals destinats a l'educació, són d'un 8,3%; mentre que a un país del tercer món com Nigèria, el percentatge es disminueix a un 0,8%. Cal dir també que a Nigèria i a molts altres països de l'àfrica o del tercer món, el número de nens o adults analfabets, sobrepassa a la població que sap llegir i escriure.

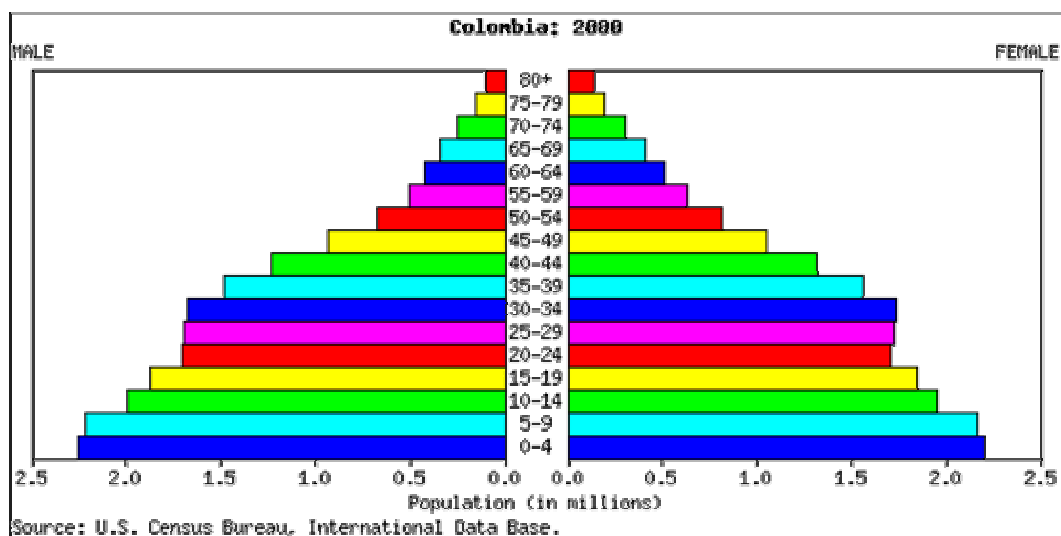
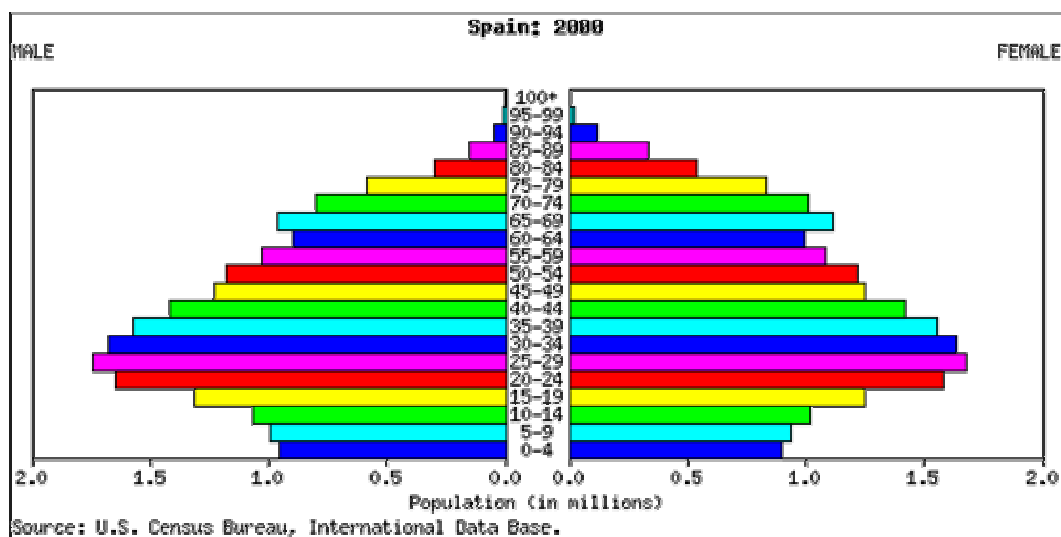
Una altra dada important que caldria remarcar, és l'accés a l'aigua potable. Una necessitat de l'ésser humà per a viure. Aigua que molts gastem sense mesura i aigua que molts no disposen ni tan sols per beure'n i sobreviure. A l'Afganistan es disposa d'un 13% d'aigua potable, mentre que als Estats Units d'Amèrica es disposa d'un 100%. Una xifra desigual però real.

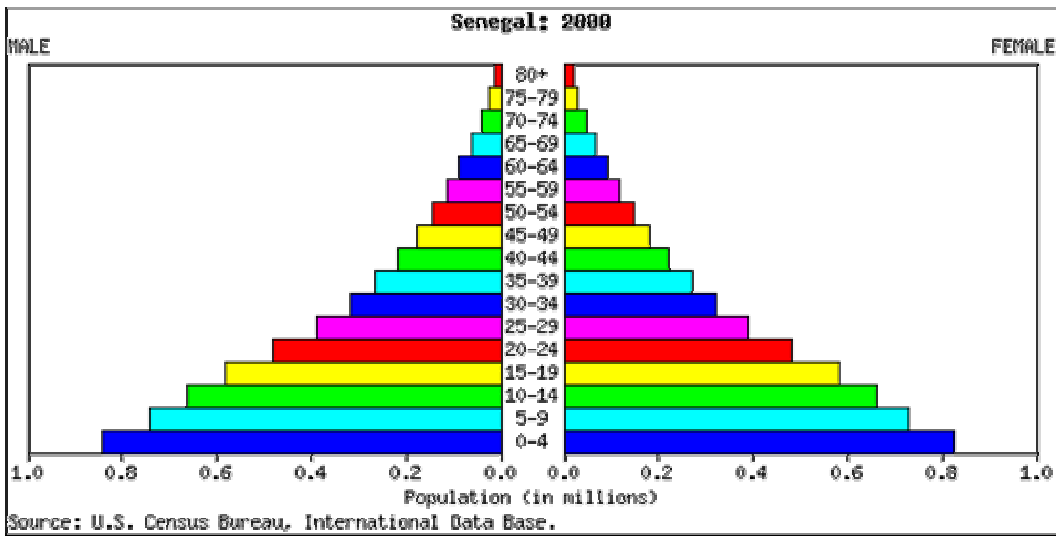
2.2- ELS MOVIMENTS MIGRATORIS A ESPANYA

Espanya és un país d'un alt nivell de desenvolupament. Té un 0.928 de l'IDH i es troba al 21è lloc dins el rànquing mundial. Per això i per la facilitat idiomàtica i cultural, podem dir que actualment és un dels principals països receptors de fluxos migratoris.

El benestar, l'educació, la renda, l'esperança de vida, etc. són factors que contribueixen als moviments migratoris per tal d'aconseguir un millor nivell de vida. Són factors de dret a cada país, però com que som un món en constants desigualtats, pasen de ser drets a ser mancances.

2.2.1- PIRÀMIDES DE POBLACIÓ: Comparació entre Espanya, Colòmbia i Senegal.

Les piràmides de població dels països subdesenvolupats com Senegal o Colòmbia, tenen una forma triangular, amb una base molt àmplia, ja que poseeixen una elevada natalitat i població infantil. La piràmide s'estreny en els grups d'edat que representen la població adulta i disminueix ràpidament a partir del grup de 60 anys, perquè l'esperança de vida és curta. Aquestes piràmides indiquen que Senegal o Colòmbia, són uns països amb una població jove i en creixement.

Les piràmides de població dels països desenvolupats com ara Espanya, tenen una forma acampanada que tendeix a convertir-se en un rectangle. La base de la piràmide de població s'estreny a causa del fet que la natalitat baixa progressivament. El tronc de la piràmide s'eixampla i també el vèrtex a causa de l'allargament de l'esperança de vida.

Els països desenvolupats tenen una població amb tendència a envellir i, a la llarga, la mortalitat hi augmentarà, perquè hi ha un gran nombre d'individus d'edat avançada.

Amb tot això direm que la piràmide de població d'Espanya presenta una forta baixada de natalitat, sobretot en aquests darrers últims anys, mentre que l'esperança de vida ha augmentat desmesuradament. Això comportarà tenir una població cada vegada més envellida i amb fortes baixades de població infantil.

A la piràmide de Colòmbia s'observa un important creixement de la població, amb una base molt àmplia en relació amb les edats adulta i vella. Això no donarà lloc a cap població envellida sinò a una població més aviat jove, però que en la gran majoria de vegades, seran infectades per epidèmies, SIDA o fam.

En el cas del Senegal, la comparativa és semblant a la de Colòmbia, amb una forta base de natalitat i població infantil. La diferència més destacable entre ambdues piràmides es trobaria en l'esperança de vida. Als països del 1er món (Espanya), l'esperança de vida volta pels 80 anys, mentre que ha països del 2on món (Colòmbia), l'esperança de vida disminueix en edats considerables, a la perfecte maduresa. Al 3er món (Senegal), l'esperança de vida és un dels principals problemes, la població es veu en declivi a partir dels 35 anys que disminueix a la població vella fins passar a ser insignificant.

Per finalitzar el comentari, és molt important explicar que gràcies a la immigració, la població jove d'espanya i d'altres països desenvolupats, augmenta. Això a la llarga ens afavoreix notablement, ja que de certa manera, disminueix i alenteix el ràpid envelliment de la població.

2.3- ELS MOVIMENTS MIGRATORIS A CATALUNYA

Els moviments migratoris són un element permanent de la construcció del futur de la Humanitat i de Catalunya, en un món obert i sense fronteres.

L'increment de la immigració en els darrers anys reafirma una característica secular de la societat catalana, que ha portat a una situació en la qual més de la meitat dels habitants de Catalunya es troben actualment en una o altra fase dels seus processos migratoris. El que es diu tan sovint d'Itàlia i d'Espanya: que han passat de ser països d'emigració a ser països d'immigració, de cap manera es pot dir de Catalunya, on l'experiència de país migratori ve ja de molt lluny.

En el llenguatge més comú, es parla ara i aquí dels immigrants per referir-se a les persones de nacionalitat estrangera que de fet es troben a Catalunya de manera estable. I és ben cert que aquestes poblacions han experimentat un increment quantitatiu i s'han fet més visibles en els darrers anys. Pocs països poden referir-se amb la continuïtat i la intensitat de Catalunya a la pròpia experiència immigratòria. Agradi o no agradi, aquesta és part integrant de la realitat catalana.

A continuació comentaré una sèrie de taules de dades relacionades amb els moviments migratoris, extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Em centraré especialment a les dades de Catalunya, ja que l'estudi de la meua ciutat, Sant Feliu de Llobregat, està més andavant.

2.3.1- CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ

2.3.1- CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ

		Taxes per mil habitants				
		naixements	defuncions	creixement natural	saldo migratori	creixement total
Sant Feliu de Llobregat	2001	9,7	6,4	3,2	17,1	20,4
Baix Llobregat	2001	10,7	6,8	3,9	9,6	13,5
Catalunya	2001	9,6	8,9	0,7	6,7	7,4

Fonts: Institut d'Estadística de Catalunya.

Anys disponibles: 1986-1991, 1991-1996, 1996-2001

Nota: La taxa es refereix a la mitjana anual del període quinquennal considerat.

En aquesta taula de dades, hi podem contemplar com a l'apartat de Catalunya, el creixement natural de la població és exageradament més baix que el saldo migratori, a la columna de la qual s'hi observa una numeració més de tres vegades superior a la columna de creixement natural. Un 0,7 de creixement natural, sumat al 6,7 del saldo migratori representa un augment total de la població del 7,4 (taxa per mil habitants).

Això comporta que el creixement total de la població, sigui molt més notable i superior al que seria sense el saldo migratori.

2.3.2- LLOC DE NAIXEMENT

2.3.2- LLOC DE NAIXEMENT

		Catalunya	Mateixa comarca	Altra comarca	Resta Estat	Estranger	Total
Sant Feliu de Llobregat	2001	24.826	8.580	16.246	13.762	1.454	40.042
	1996	21.336	7.496	13.840	13.971	490	35.797
Baix Llobregat	2001	428.654	149.541	279.113	228.254	35.984	692.892
	1996	388.063	131.243	256.820	238.856	16.500	643.419
Catalunya	2001	4.305.884	3.078.188	1.227.696	1.648.650	388.576	6.343.110
	1996	4.165.361	3.063.962	1.101.399	1.752.873	171.806	6.090.040

Fonts: Institut d'Estadística de Catalunya. Estadística de població 1996.

Institut d'Estadística de Catalunya. Cens de població 2001.

Anys disponibles: 1981, 1986, 1991, 1996, 2001

A Catalunya, desde l'estudi del 1996 a l'estudi de l'any 2001, s'hi han produït grans canvis. En el lloc de naixement per exemple. La població resident i nascuda a l'estranger, en cinc anys ha augmentat amb 216.077 habitants. És a dir, podríem dir que s'ha duplicat.

Cal esmentar que part de la població resident a Catalunya i nascuda també a Catalunya, molts són fills d'immigrants o fills de fills d'immigrants.

Per tant la multiculturalitat de la població a Catalunya és evident i molt important.

2.3.3- POBLACIÓ 2004.

Per nacionalitat. Comarques, àmbits i províncies.

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

2.3.3- POBLACIÓ 2004.

Per nacionalitat. Comarques, àmbits i províncies.

	Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
Alt Camp	36 247	247	449	1 285	109	450	37	38 824
Alt Empordà	95 040	5 422	1 733	6 215	509	3 294	226	112 439
Alt Penedès	82 256	580	600	3 733	184	1 907	184	89 444
Alt Urgell	18 736	553	252	186	65	495	28	20 315
Alta Ribagorça	3 508	35	76	48	7	121	1	3 796
Anoia	95 993	405	733	2 767	226	1 463	161	101 748
Bages	155 453	441	1 126	5 434	324	2 089	256	165 123
Baix Camp	145 383	2 896	2 386	5 688	606	3 699	432	161 090
Baix Ebre	64 492	1 161	2 217	2 011	91	1 240	496	71 708
Baix Empordà	99 002	3 598	1 860	8 006	497	2 206	397	115 566
Baix Llobregat	687 873	7 466	3 954	16 539	2 071	21 093	2 028	741 024
Baix Penedès	66 138	1 110	790	3 495	247	1 707	178	73 665
Barcelonès	1 939 532	29 702	17 129	32 146	19 551	114 504	40 816	2 193 380
Berguedà	37 141	99	356	802	84	694	48	39 224
Cerdanya	14 411	322	211	170	69	871	11	16 065
Conca de Barberà	18 452	82	340	453	20	232	10	19 589
Garraf	109 815	3 871	1 379	2 429	585	3 771	379	122 229
Garrigues	18 140	53	439	465	19	76	18	19 210
Garrotxa	46 063	398	302	2 305	147	635	766	50 616
Gironès	136 729	1 311	1 657	9 491	1 417	3 168	501	154 274
Maresme	353 567	4 752	2 122	15 451	1 302	7 766	1 613	386 573
Montsià	54 441	687	3 581	1 330	75	1 631	244	61 989
Noguera	33 736	94	908	1 051	41	518	46	36 394
Osona	124 949	421	795	9 751	197	2 216	301	138 630
Pallars Jussà	11 893	114	239	209	54	202	1	12 712
Pallars Sobirà	6 235	92	53	36	21	228	1	6 666
Pla d'Urgell	28 818	78	738	1 583	36	407	97	31 757
Pla de l'Estany	24 277	213	175	1 780	81	502	113	27 141
Priorat	9 039	101	111	158	10	99	3	9 521
Ribera d'Ebre	21 016	394	516	448	26	190	42	22 632
Ripollès	25 062	100	39	570	42	322	27	26 162
Segarra	17 237	82	1 220	1 265	73	234	55	20 166
Segrià	163 241	632	2 410	6 280	529	3 195	331	176 618
Selva	119 209	3 805	3 365	5 165	478	3 755	961	136 738
Solsonès	11 353	41	119	588	26	156	14	12 297
Tarragonès	184 080	3 134	2 740	5 667	880	5 374	787	202 662
Terra Alta	11 749	53	517	43	25	51	26	12 464
Urgell	29 710	71	756	1 877	142	431	51	33 038
Val d'Aran	7 958	147	152	246	39	285	5	8 832
Vallès Occidental	737 925	5 773	3 527	15 896	3 088	21 975	2 248	790 432
Vallès Oriental	324 574	1 991	2 157	11 434	852	8 799	759	350 566
Catalunya	6 170 473	82 527	64 229	184 496	34 845	222 051	54 698	6 813 319
Àmbit Metropolità	4 235 542	54 135	30 868	97 628	27 633	179 815	48 027	4 673 648
Comarques Gironines	545 382	14 847	9 131	33 532	3 171	13 882	2 991	622 936
Camp de Tarragona	459 339	7 570	6 816	16 746	1 872	11 561	1 447	505 351
Terres de l'Ebre	151 698	2 295	6 831	3 832	217	3 112	808	168 793
Àmbit de Ponent	290 882	1 010	6 471	12 521	840	4 861	598	317 183
Comarques Centrals	424 889	1 407	3 129	19 342	857	6 618	780	457 022
Alt Pirineu i Aran	62 741	1 263	983	895	255	2 202	47	68 386
Barcelona	4 648 649	55 508	33 863	116 365	28 466	186 244	48 790	5 117 885
Girona	557 065	15 120	9 341	33 690	3 234	14 743	3 005	636 198
Lleida	353 722	2 034	7 378	13 863	1 056	6 391	648	385 092
Tarragona	611 037	9 865	13 647	20 578	2 089	14 673	2 255	674 144

Font: Institut d'Estadística de Catalunya. Padró municipal d'habitants.

A la gràfica de la pàgina anterior, hi veiem molts números i moltes lletres. Però només cal fixar-s'hi, perquè les dades que hi surten són molt interessants.

Podem apreciar la població resident Espanyola, de la resta de la UE, d'Europa, d'Àfrica, d'Amèrica del nord i central, d'Amèrica del sud, i d'Àsia i Oceania, distribuïdes per comarques, àmbits i províncies. Podríem fer moltes comparacions, però ja que estem parlant dins l'àmbit de Catalunya, aprofunditzarem en aquestes dades i en les comarques principals.

Gràcies als nouvinguts, Catalunya disposa de més tècniques, mà d'obra i idees que ens enriqueixen com a persones i ciutadants.

Veiem com Catalunya té 6.800.000 d'habitants aproximadament, 220.000 dels quals són població estrangera de l'Amèrica del sud. L'important número que li va al darrera, és el de la població africana amb 180.000 residents. Això significa que una part important de la població catalana, parla una altra llengua, és de diferent color i de diferent religió. Però això no ha de ser cap impediment perquè poguem viure en conjunt, ja que d'aquesta multiculturalitat en podem aprendre.

Si parlem de les ciutats principals i de les àrees metropolitanes, veurem com els nouvinguts es dirigeixen abans a les ciutats que als voltants. Hi ha més immigrants a Barcelona ciutat que a l'Àmbit Metropolità.

Crida l'atenció la població africana que resideix a la zona del Maresme i les comarques de Girona. Aquests es dediquen principalment a feines agrícoles i constitueixen mà d'obra barata. També es dediquen al petit comerç ambulant quan s'assenten en àrees urbanes o turístiques. És per això que encara que la població estrangera més nombrosa sigui la d'Amèrica del sud, la població africana sobrepasa a aquesta a zones del Maresme, on el mercat de la flor, i els cultius són molt importants, i per tant molta població africana és destinada a realitzar aquestes feines en vivers, camps de conreu, etc.

La població sudamericana que es dedica més aviat al sector de la restauració i la gastronomia, és més abundant a la zona del Barcelonès i del Baix Llobregat, on establiments d'alimentació, com forns de pa, restaurants, bars, etc; contracten a aquestes persones per més hores i amb un salari inferior al que cobraria una persona autòctona del lloc. Els propietaris d'aquests establiments obtenen d'aquesta manera, més beneficis.

Si fem un recorregut desde les comarques del nord de Catalunya, com per exemple desde l'Alta Ribagorça fins al Tarragonès, veurem com a les comarques dels Pirineus, la immigració és mínima, gairebé inexistent. Continuem baixant cap a la costa i els números augmenten cap a les zones més poblades i turístiques. A les grans ciutats es on hi resideixen més nouvinguts.

2.3.4- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.**Per país de nacionalitat. Províncies.**

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

2.3.4- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.**Per país de nacionalitat. Províncies.**

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
Itàlia	14 430	1 461	247	1 570	17 708
França	8 471	2 773	216	1 182	12 642
Alemanya	7 209	2 109	124	1 468	10 910
Regne Unit	5 285	1 826	114	1 414	8 639
Països Baixos	2 550	1 235	64	660	4 509
Portugal	2 646	577	455	479	4 157
Bèlgica	1 211	963	41	627	2 842
Resta Unió Europea	3 013	349	41	270	3 673
Total Unió Europea⁽²⁾	44 815	11 293	1 302	7 670	65 080
Romania	5 036	1 548	4 235	3 569	14 388
Ucraïna	2 317	1 102	2 155	932	6 506
Rússia	2 053	1 183	199	571	4 006
Bulgària	1 424	457	825	527	3 233
Polònia	1 662	236	273	298	2 469
Suïssa	736	655	17	637	2 045
Moldàvia	443	91	168	381	1 083
Resta Europa	3 658	825	438	1 124	6 045
Total resta Europa	17 329	6 097	8 310	8 039	39 775
Marroc	83 301	24 193	9 972	18 510	135 976
Gàmbia	3 471	6 503	838	60	10 872
Senegal	3 199	1 300	1 217	874	6 590
Algèria	1 971	398	1 698	873	4 940
Mali	834	373	428	33	1 668
Nigèria	1 021	119	321	110	1 571
Guinea	695	278	526	14	1 513
Ghana	1 131	96	113	31	1 371
Mauritània	659	359	228	7	1 253
Resta Àfrica	2 403	342	788	215	3 748
Total Àfrica	98 685	33 961	16 129	20 727	169 502
Equador	30 999	1 533	972	2 018	35 522
Perú	21 387	564	461	474	22 886
Colòmbia	14 191	2 123	1 876	3 323	21 513
Argentina	9 774	1 565	472	1 475	13 286
Rep. Dominicana	10 205	645	599	837	12 286
Cuba	4 194	549	202	592	5 537
Xile	3 685	530	128	403	4 746
Uruguai	3 041	653	103	359	4 156
Brasil	2 551	410	370	354	3 685
Bolívia	2 182	332	193	89	2 796
EEUU	2 170	226	30	148	2 574
Veneçuela	1 741	190	53	177	2 161
Mèxic	1 535	112	49	184	1 880
Hondures	526	570	6	28	1 130
Resta Amèrica	1 503	164	68	85	1 820
Total Amèrica	109 684	10 166	5 582	10 546	135 978
Xina	18 940	1 220	1 291	1 509	22 960
Paquistan	10 244	195	107	550	11 096
Filipines	6 477	276	12	157	6 922
Índia	3 127	1 455	27	123	4 732
Bangladesh	1 664	46	33	5	1 748
Japó	1 366	46	11	52	1 475
Resta Àsia	2 088	135	46	108	2 377
Total Àsia	43 906	3 373	1 527	2 504	51 310
Total Oceania	218	26	1	10	255
No consta país	116	15	7	8	146
Total	314 753	64 931	32 858	49 504	462 046

Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Observatorio permanente de la Inmigración.

(1) A 31 de desembre.

(2) UE-15.

En aquesta taula, els residents estrangers estan repartits per país de nacionalitat i províncies.

En negreta veiem el conjunt de països en forma de continent, Europa, Àfrica, Amèrica, Àsia i Oceania.

La població africana està molt ben repartida per les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, mentre que la població asiàtica i sudamericana es concentra més a la capital de Barcelona. Això és degut al tipus de sector de cada província, és a dir, la població africana es dirigeix més a Girona pel treball en vivers, a Lleida per la collita de fruites i a Tarragona per la collita en fruits secs. A Barcelona ciutat, són les feines domèstiques i el treball en indústries, els més escollits pels residents sudamericans. I el treball en restaurants xinesos i paquistanís, el que fa que la població asiàtica sigui més nombrosa també a la capital de Catalunya.

2.3.5- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.

2.3.5- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.

Per país de nacionalitat i sexes. Províncies.

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Catalunya
Europa					
Unió Europea ⁽¹⁾					
homes	25 194	5 946	753	4 153	36 046
dones	19 615	5 342	544	3 507	29 008
resta Europa					
homes	9 450	3 073	5 276	4 514	22 313
dones	7 878	3 019	3 034	3 523	17 454
Àfrica					
homes	62 150	21 210	11 904	13 352	108 616
dones	36 528	12 708	4 218	7 374	60 828
Amèrica					
homes	49 966	4 623	2 562	4 843	61 994
dones	59 711	5 535	3 018	5 699	73 963
Àsia					
homes	27 078	2 061	936	1 659	31 734
dones	16 823	1 311	591	845	19 570
Oceania					
homes	125	13	-	5	143
dones	93	12	1	5	111
No consta país					
homes	62	7	2	1	72
dones	29	7	3	2	41
Total⁽³⁾	314 702	64 867	32 842	49 482	462 046
homes	174 025	36 933	21 433	28 527	260 918
dones	140 677	27 934	11 409	20 955	200 975

Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Observatorio permanente de la Inmigración.

(1) A 31 de desembre.

(2) UE-15.

(3) El total inclou els "no consta sexe".

Si fem una comparació dels diferents continents pel sexe, sorprèn que la població americana, (sudamericana), té una proporció de dones més nombrosa que d'homes. És l'únic continent en que s'esdevé aquest fenomen. Això, probablement és degut a que la llengua és la mateixa, i per tant això comporta el fàcil accés a feines de tipus domèstiques, com la neteja de llars i l'atenció i cura a gent gran i infants, tasques que acostumen a ser fetes per dones.

A la resta de continents, el número d'homes és superior al de dones, però queda bastant compensat, mentre que la població africana hi ha un nombre molt més elevat d'homes que de dones, degut a un factor cultural on la figura femenina no té la mateixa consideració ni els mateixos drets que la figura masculina.

2.3.6- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.**Per grups d'edat i país de nacionalitat.****2.3.6- RESIDENTS ESTRANGERS. 2004.****Per grups d'edat i país de nacionalitat.**

	Unió Europea ⁽¹⁾	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica	Àsia	Oceania	Total ⁽³⁾
De 0 a 2 anys	256	535	10 930	467	1 262	3	13 471
De 3 a 5 anys	783	774	9 800	2 044	1 336	4	14 749
De 6 a 15 anys	3 157	3 251	21 788	14 207	5 172	10	47 601
De 16 a 18 anys	1 003	1 164	7 150	4 693	2 085	1	16 101
De 19 a 24 anys	3 465	3 419	18 246	11 993	5 250	4	42 391
De 25 a 44 anys	34 141	23 577	83 146	80 554	29 489	155	251 095
De 45 a 64 anys	15 395	5 907	16 513	19 037	6 006	65	62 937
De 65 anys i més	6 880	1 148	1 928	2 983	710	13	13 667
Total	65 080	39 775	169 502	135 978	51 310	255	462 046

Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Observatorio permanente de la Inmigración.

(1) A 31 de desembre.

(2) UE-15.

(3) El total inclou els "no consta país".

En aquesta taula podem apreciar com el grup d'edat més nombrós és el situat a la franja de 25 a 44 anys, coincidint amb l'edat més productiva. Hi destaca un fort increment de l'índex de natalitat en la població africana. Finalment pel que fa a la població de 65 anys i més, sorprén el baix número d'africans i asiàtics, degut a la baixa esperança de vida i a la costum de retornar al país d'origen per gaudir dels últims anys de vida i descansar en pau.

2.4- ELS MOVIMENTS MIGRATORIS A SANT FELIU DE LLOBREGAT

Sant Feliu de Llobregat, durant els darrers anys, és una ciutat receptora d'un important saldo migratori. El nombre de residents estrangers s'ha multiplicat en molt poc temps. A continuació podem analitzar l'Estudi demogràfic de Sant Feliu de Llobregat.

Dins al concepte naturalesa de la població, hi trobem tots aquells aspectes relacionats amb el lloc de naixement de les persones, el lloc de residència i la nacionalitat legal en vigència. Aquests tres aspectes poden coincidir, és a dir, una persona pot haver nascut a Sant feliu de Llobregat, viure-hi en aquest municipi i tenir nacionalitat espanyola, però també poden ser diferents, seria per exemple el cas d'una persona nascuda a Barcelona, resident a Sant Feliu de Llobregat i de nacionalitat equatoriana.

A través de l'anàlisi de la naturalesa de població que hi ha a continuació, podem observar a grans trets, els canvis que s'han produït en termes de mobilitat en aquesta ciutat. Podem comprovar com les persones d'edats superiors als 45 anys a Sant Feliu, han nascut fora de Catalunya.

També podem apreciar el canvi del pes relatiu de les diferents nacionalitats que arriben a la ciutat.

Amb tot això, resulta molt interessant veure com el resultat de tenir una o altre nacionalitat pot ser fruit de processos migratoris de generacions anteriors. Per posar un exemple, només el 26% de la població de nacionalitat Argentina, empadronada a Sant Feliu, ha nascut a l'Argentina, i el 14,3% ho ha fet a Uruguai. En certa manera, amb això recuperem l'emigració d'espanyols cap a Amèrica Llatina a finals del segle XIX i principis del segle XX.

L'anàlisi de la naturalesa de la població de Sant Feliu, ens mostra també les diferents estructures de la població en funció de la nacionalitat i la seva evolució en els darrers anys.

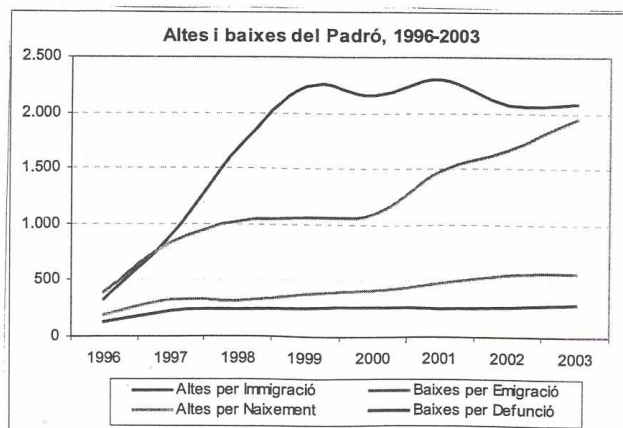
2.4.1- ALTES I BAIXES DEL PADRÓ Evolució dels registres segons la tipologia del moviment, 1996-2003.

2.4.1- ALTES I BAIXES DEL PADRÓ
Evolució dels registres segons la tipologia del moviment, 1996-2003.

Moviment	Tipologia	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Altes	Altes per Immigració	325	900	1.692	2.235	2.159	2.292	2.077	2.084
	Altes per Naixement	186	323	320	383	416	483	557	563
	Altes per Omissió	20	189	149	149	99	161	168	141
	Altes per Renovació	35.762	0	0	0	0	0	0	0
	Total Altes	36.293	1.412	2.161	2.767	2.674	2.936	2.802	2.788
Baixes	Baixes per Defunció	126	229	234	258	266	248	261	292
	Baixes per Emigració	390	829	1.025	1.060	1.101	1.476	1.663	1.949
	Baixes per Inclusió Indeguda	11	0	13	28	3	69	103	2
	Duplicat	5	47	8	2	2	3	2	1
	Total Baixes	532	1.105	1.280	1.348	1.372	1.796	2.029	2.244
Canvi Domicili	Canvi Domicili	305	993	1.469	2.399	1.644	1.848	1.459	1.749
	Error	0	0	0	0	0	0	23	23
Canvi de dada personal	Canvi de dada personal	7	789	1.255	302	366	461	881	2.125
	Canvi de seccionat	0	0	11	14	6.411	174	219	2.495
Total general		37.137	4.299	6.176	6.830	12.467	7.215	7.413	11.424

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Evolució de les altes i baixes del Padró, 1996-2003.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

A la taula de dades i la gràfica de la pàgina anterior, podem observar les altes i baixes del Padró municipal de Sant Feliu de Llobregat, concretament de l'any 1996 al 2003.

A la taula 2, en l'evolució dels registres segons la tipologia del moviment, podem apreciar com les altes per immigració són les més nombroses, on cal dir que l'augment de registres és tant elevat que s'ha passat de 325 immigrants empadronats, a 2.084 en només set anys. Aquestes dades destaquen per damunt de les altes de naixement, la qual cosa significa que el creixement de la població de Sant Feliu de Llobregat, és principalment degut al saldo migratori.

Si ens fixem en les baixes de padrons, veurem com les dades numèriques de les baixes per defuncions són molt escasses, mentre que contràriament les baixes per emigració són les més altes. Això és provocat al simple fet de canvi de ciutat i moltes vegades dels mateixos immigrants que acostumen a canviar de residència, ja sigui per millora de l'habitatge o pel preu d'aquest.

A la gràfica, s'hi pot observar clarament l'evolució de les altes i baixes del padró, que només en fixar-nos salten a la vista les de la immigració, les quals s'han multiplicat pràcticament per cinc en els darrers anys. Mentre les altes i baixes per naixements i defuncions són unes línies que segueixen un curs semblant, sense alts i baixos, les línies d'altes i baixes d'immigració i emigració fan la forma d'una muntanya russa que acaba en un continu creixement.

2.4.2- EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ SEGONS NACIONALITAT

2.4.2- EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ SEGONS NACIONALITAT

Evolució de la població espanyola i estrangera, 1997-2004.

Nacionalitat	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Espanyola	35.629	35.884	36.731	38.017	38.972	39.614	39.699	39.672
Estrangera	164	214	253	384	735	1.239	1.938	2.507
Total	35.793	36.098	36.984	38.401	39.707	40.853	41.637	42.179

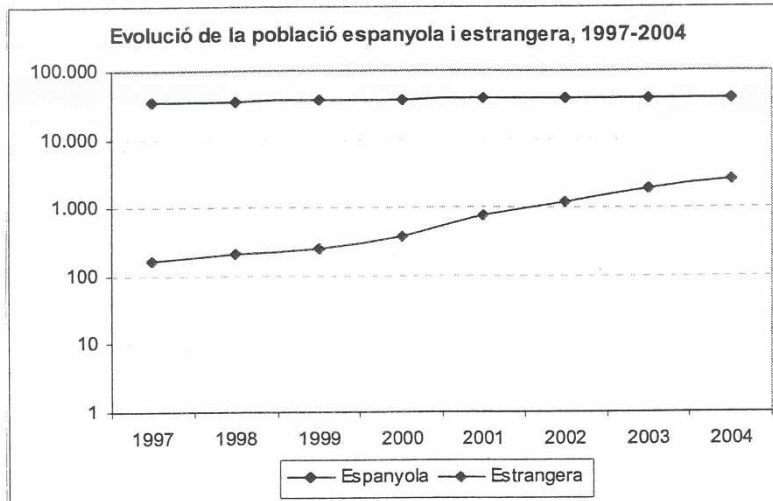
Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Evolució del percentatge de població espanyola i estrangera, 1997-2004.

Nacionalitat	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Espanyola	99,5%	99,4%	99,3%	99,0%	98,1%	97,0%	95,3%	94,1%
Estrangera	0,5%	0,6%	0,7%	1,0%	1,9%	3,0%	4,7%	5,9%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Evolució de la població espanyola i estrangera, 1997-2004.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

En aquesta pàgina i a l'anterior, hi tenim dues taules de dades i una gràfica de l'evolució de la població segons la nacionalitat, concretament dels anys 1997 al 2004.

És interessant observar com a la primera taula, la població espanyola es manté seguint un procés uniforme, augmentant però sense números alarmants, cosa que contràriament sí succeeix amb la població estrangera, que ha passat dels 164 habitants al 1997, als 2.507 habitants a l'any 2004.

El total de la població, en set anys ha augmentat a més de 7.000 habitants, i tot a causa de la població estrangera que a l'any 2004 residia a Sant Feliu i que actualment, dos anys després probablement hagi augmentat molt més.

La segona taula és en percentatges, i es veu clarament que hem passat d'un 0,5% de població estrangera, un número gairebé insignificant, a un de més significatiu, un 5,9%.

La gràfica ens indica la mateixa informació, però ens serveix per veure el procés evolutiu d'aquest creixement en que la població espanyola segueix el mateix ritme de creixement, i la població estrangera que no deixa de créixer.

Per acabar hem de recordar que aquestes dades de la població estrangera són a partir dels residents estrangers que estan inscrits amb padró, ja que hi ha molts que no s'hi inscriuen ja sigui perquè hi resideixen de forma ilegal o perquè hi resideixen de forma legal però senzillament no s'hi han inscrit. Amb la qual cosa, hauriem de tenir en compte que el número d'estrangers segurament és molt més alt del que ens consta.

2.4.3- ORIGEN GEOGRÀFIC DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

Evolució de la població estrangera a Sant Feliu segons grans regions, 1997-2004.

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

2.4.3- ORIGEN GEOGRÀFIC DE LA POBLACIÓ ESTRANGERA

Evolució de la població estrangera a Sant Feliu segons grans regions, 1997-2004.

Grans Regions	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Amèrica del Nord	2	2	2	2	2	6	5	6
Llatinoamèrica	36	35	46	99	308	641	1.058	1.444
Magrib	77	121	128	170	257	347	436	512
Resta Àfrica	3	4	7	11	20	30	47	55
Europa UE*	35	42	49	61	87	111	190	213
Resta Europa	3	4	6	20	28	52	126	188
Àsia i Oceania	8	6	15	21	33	52	75	89
Total	164	214	253	384	735	1.239	1.937	2.507

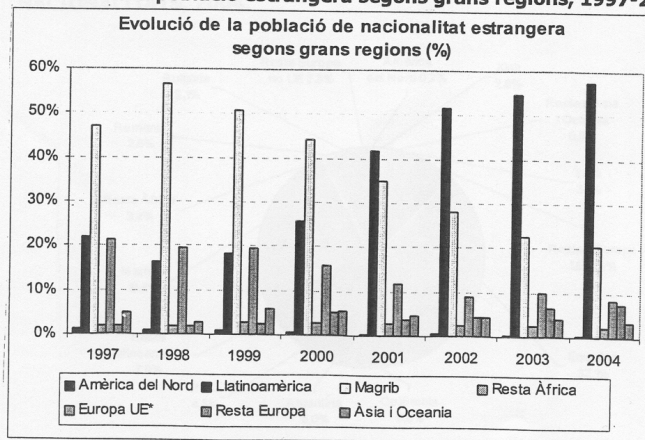
Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Percentatge de població estrangera a Sant Feliu segons grans regions, 1997-2004.

Grans Regions	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Amèrica del Nord	1,2%	0,9%	0,8%	0,5%	0,3%	0,5%	0,3%	0,2%
Llatinoamèrica	22,0%	16,4%	18,2%	25,8%	41,9%	51,7%	54,6%	57,6%
Magrib	47,0%	56,5%	50,6%	44,3%	35,0%	28,0%	22,5%	20,4%
Resta Àfrica	1,8%	1,9%	2,8%	2,9%	2,7%	2,4%	2,4%	2,2%
Europa UE*	21,3%	19,6%	19,4%	15,9%	11,8%	9,0%	9,8%	8,5%
Resta Europa	1,8%	1,9%	2,4%	5,2%	3,8%	4,2%	6,5%	7,5%
Àsia i Oceania	4,9%	2,8%	5,9%	5,5%	4,5%	4,2%	3,9%	3,6%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Evolució de la població estrangera segons grans regions, 1997-2004.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

A la pàgina anterior, podem apreciar a partir de l'estudi de dues taules de dades i una gràfica, l'origen geogràfic de la població estrangera, de l'any 1997 al 2004.

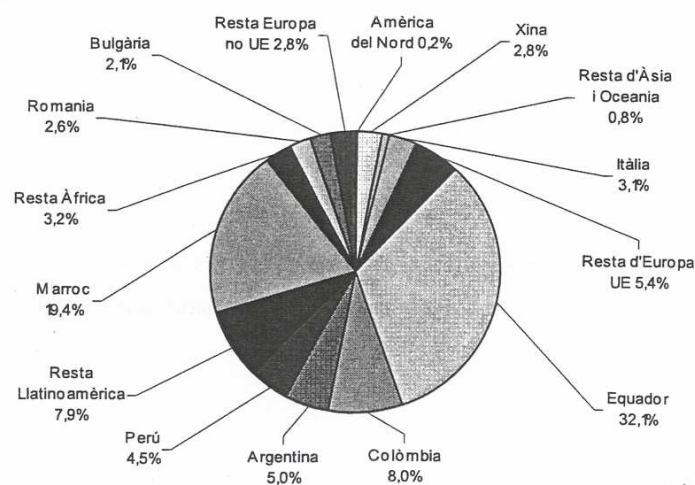
De la primera taula cal destacar l'important número de població llatinoamericana de l'any 2004, i de fet, de cada any perquè desde l'any 1997 ha passat de 36 habitants a 1.444, un número molt significatiu en el conjunt global. Aquesta descompensació que es produeix a la ciutat, probablement sigui pel tipus de feina que hi ha a Sant Feliu, com per exemple el treball en establiments alimentaris o bé les feines domèstiques d'atenció a gent gran, infants i neteja a llars. Feines que acostumen a ser destinades a les dones llatinoamericanes pel fet de parlar la mateixa llengua, de manera que l'adaptació i la comprensió lingüístiques són més fàcils i ràpides. A la zona industrial del pla de Sant Feliu també hi podem trobar a molts treballadors d'origen magrebí, llatinoamericà i de l'Europa de l'est.

La segona taula ens mostra els percentatges de la població estrangera segons les grans regions, destacant el 57% de la població llatinoamericana.

La gràfica és un bon mètode per apreciar l'evolució d'aquesta població que de certa manera ens demostra com al principi, de l'any 1997 al 2000, hi havia molta més immigració de procedència magrebí, i com a partir del segle XXI, ha sigut la població llatinoamericana que ha crescut de forma accelerada.

2.4.4- POBLACIÓ ESTRANGERA A SANT FELIU SEGONS COL·LECTIUS I PRINCIPALS NACIONALITATS, 2004.

2.4.4- POBLACIÓ ESTRANGERA A SANT FELIU SEGONS COL·LECTIUS I PRINCIPALS NACIONALITATS, 2004.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

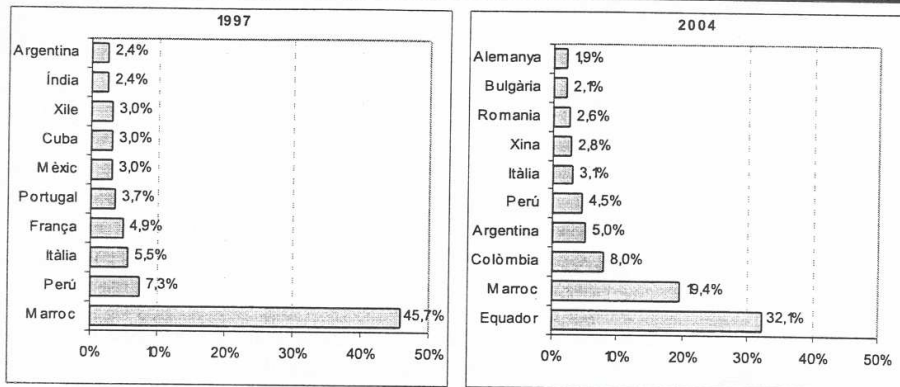
TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

Comparació de les 10 nacionalitats estrangeres més nombroses, 1997 i 2004.

Posició	NACIONALITAT	1997	%	Posició	NACIONALITAT	2004	%
1	Marroc	75	45,7%	1	Equador	806	32,1%
2	Perú	12	7,3%	2	Marroc	487	19,4%
3	Itàlia	9	5,5%	3	Colòmbia	200	8,0%
4	França	8	4,9%	4	Argentina	126	5,0%
5	Portugal	6	3,7%	5	Perú	113	4,5%
6	Mèxic	5	3,0%	6	Itàlia	77	3,1%
7	Cuba	5	3,0%	7	Xina	70	2,8%
8	Xile	5	3,0%	8	Romania	65	2,6%
9	Índia	4	2,4%	9	Bulgària	52	2,1%
10	Argentina	4	2,4%	10	Alemanya	48	1,9%

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Principals nacionalitats presents a Sant Feliu de Llobregat a 1997 i 2004.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

A la gràfica de la pàgina anterior, la població de l'Equador és la més nombrosa, amb un 32,1% supera a la total procedent d'Europa. És important també, destacar el 19,4% de la població magrebí, i el 8% de la població colombiana.

A la primera taula de l'inici d'aquesta mateixa pàgina, és sorprenent com a l'any 1997, la població equatoriana, la més nombrosa a l'any 2004, ni tant sols hi figurava entre les deu nacionalitats estrangeres més nombroses.

A la gràfica següent, ens mostra el mateix, destacant altra vegada l'important creixement de la població equatoriana i la colombiana que a l'any 1997 tampoc hi era present entre les deu primeres nacionalitats estrangeres.

2.4.5- POBLACIÓ DE SANT FELIU SEGONS ELS 20 PRIMERS PAÏSOS DE NAIXEMENT

TOTS PODEM SER IMMIGRANTS

2.4.5- POBLACIÓ DE SANT FELIU SEGONS ELS 20 PRIMERS PAÏSOS DE NAIXEMENT

Població segons els 20 primers països de naixement al 2004.

PAÏS DE NAIXEMENT	NACIONALITAT																Total				
	ESPANYA	EQUADOR	MARROC	COLÒMBIA	ARGENTINA	FRANÇA	PERÚ	ALEMANYA	XINA	ROMANIA	URUGUAI	BULGÀRIA	BOLÍVIA	ITÀLIA	CUBA	XILE		BRASIL	VENEÇUELA	ALGÈRIA	REP. DOMINICANA
ESPANYA	39.114	26	48	9	-	3	3	-	2	1	1	-	-	5	-	-	4	1	-	-	39.231
EQUADOR	11	780	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	792
MARROC	80	-	439	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	520
COLÒMBIA	42	-	-	191	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	237
ARGENTINA	53	-	-	-	126	-	3	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	205
FRANÇA	108	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	144
PERÚ	19	-	-	-	-	-	109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128
ALEMANYA	45	-	-	-	-	-	-	39	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	86
XINA	8	-	-	-	-	-	-	-	68	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	77
ROMANIA	2	-	-	-	-	-	-	-	-	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66
URUGUAI	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	11	-	-	-	-	-	-	64
BULGÀRIA	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	52
BOLÍVIA	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	1	-	-	-	-	-	-	44
ITÀLIA	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	32	-	-	-	-	-	40
CUBA	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	36
XILE	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	32
BRASIL	15	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	31
VENEÇUELA	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	12	-	-	28
ALGÈRIA	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	24
REP. DOMINICANA	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	24
Total	39.672	806	487	200	126	43	113	48	70	65	37	52	39	77	25	16	20	13	18	15	42.179

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Població segons els 20 primers països de naixement al 2004.(%)

PAÏS DE NAIXEMENT	NACIONALITAT																Total				
	ESPANYA	EQUADOR	MARROC	COLÒMBIA	ARGENTINA	FRANÇA	PERÚ	ALEMANYA	XINA	ROMANIA	URUGUAI	BULGÀRIA	BOLÍVIA	ITÀLIA	CUBA	XILE		BRASIL	VENEÇUELA	ALGÈRIA	REP. DOMINICANA
ESPANYA	98,6	3,2	9,9	4,5	-	7,0	2,7	-	2,9	1,5	2,7	-	-	6,5	-	-	20,0	7,7	-	-	93,0
EQUADOR	-	96,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	-	-	-	-	-	-	2
MARROC	-	-	90,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2
COLÒMBIA	-	-	-	95,5	-	-	6,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6
ARGENTINA	-	-	-	-	100	-	6,3	-	-	-	-	-	26,0	-	-	-	-	-	-	-	-
FRANÇA	-	-	-	-	-	81,4	-	-	-	-	-	-	-	1,3	-	-	-	-	-	-	-
PERÚ	-	-	-	-	-	-	96,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ALEMANYA	-	-	-	-	-	-	-	81,3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
XINA	-	-	-	-	-	-	-	-	97,1	-	-	-	-	-	-	-	5,0	-	-	-	-
ROMANIA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
URUGUAI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BULGÀRIA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BOLÍVIA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	1,3	-	-	-	-	-	-	-
ITÀLIA	-	-	-	-	-	-	0,9	-	-	-	-	-	-	41,6	-	-	-	-	-	-	-
CUBA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-
XILE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-
BRASIL	-	-	-	-	-	-	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75,0	-	-	-	-
VENEÇUELA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	-	-	-	92,3	-	-	-
ALGÈRIA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-
REP. DOMINICANA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Segons els 20 primers països de naixement, a les dues taules de la pàgina anterior hi podem observar la població de Sant Feliu al 2004.

La primera taula és numèrica i la segona en percentatges, però ambdues ens mostren les dades segons la nacionalitat i el país de naixement. Estan organitzades de més nombrós a menys, i cal dir que els resultats sempre són els mateixos, el principal país de naixement i nacionalitat a l'any 2004 era Equador, seguit del Marroc i de Colòmbia.

2.4.6- POBLACIÓ ESTRANGERA A SANT FELIU SEGONS BARRIS, 2004.

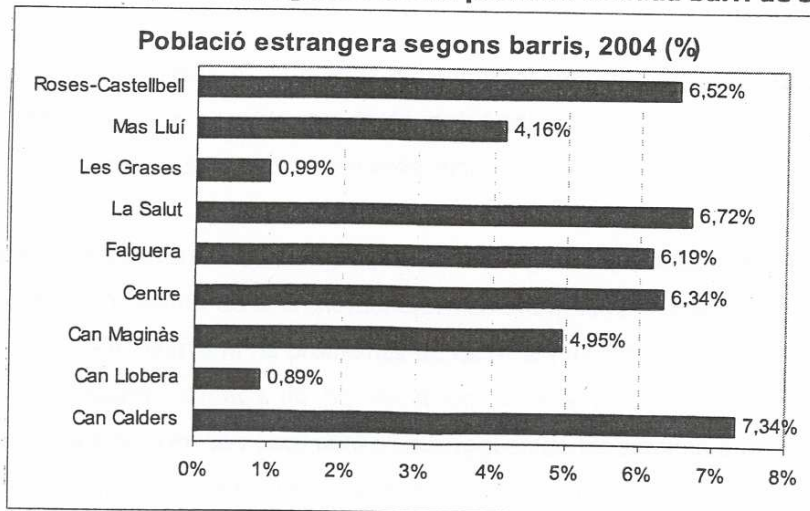
2.4.6- POBLACIÓ ESTRANGERA A SANT FELIU SEGONS BARRIS, 2004.

Taula de població estrangera segons barris.

BARRI	Estrangers	Població	estrangers (%)
Can Calders	486	6.624	7,34%
Can Llobera	11	1.240	0,89%
Can Maginàs	40	808	4,95%
Centre	405	6.390	6,34%
Falguera	494	7.987	6,19%
La Salut	320	4.765	6,72%
Les Grases	13	1.313	0,99%
Mas Lluí	211	5.071	4,16%
Roses-Castellbell	518	7.941	6,52%
Afores	9	38	23,68%
Armenteres	0	2	0,00%
Total general	2.507	42.179	5,94%

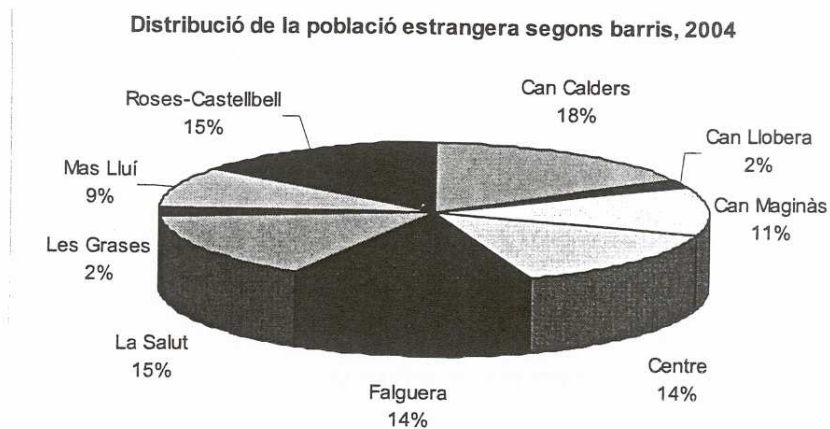
Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Percentatge d'estrangers sobre la població de cada barri de Sant Feliu, 2004.

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

Distribució del total d'estrangers segons barris de Sant Feliu, 2004.(%)

Font: Padró continu (dades a 1 de gener)

En aquestes darreres gràfiques, és on segurament podem aprofunditzar en com estan distribuïts el total d'estrangers segons els barris i per què.

Doncs bé, a la primera taula de la pàgina anterior, observem els nou barris de Sant Feliu amb les seves corresponents dades numèriques d'estrangers, de població i de percentatge d'estrangers.

En el gràfic, és fàcil observar que el barri amb més població estrangera és Can Calders, el que es situa desde darrera de l'estació de RENFE, fins a l'altura de la Plaça Dot de Marquesa Castellbell. Doncs bé, això probablement sigui pel preu de la vivenda, que acostuma a ser més baixa. La Salut i les Roses-Castellbell també són barris de molta població amb residents estrangers.

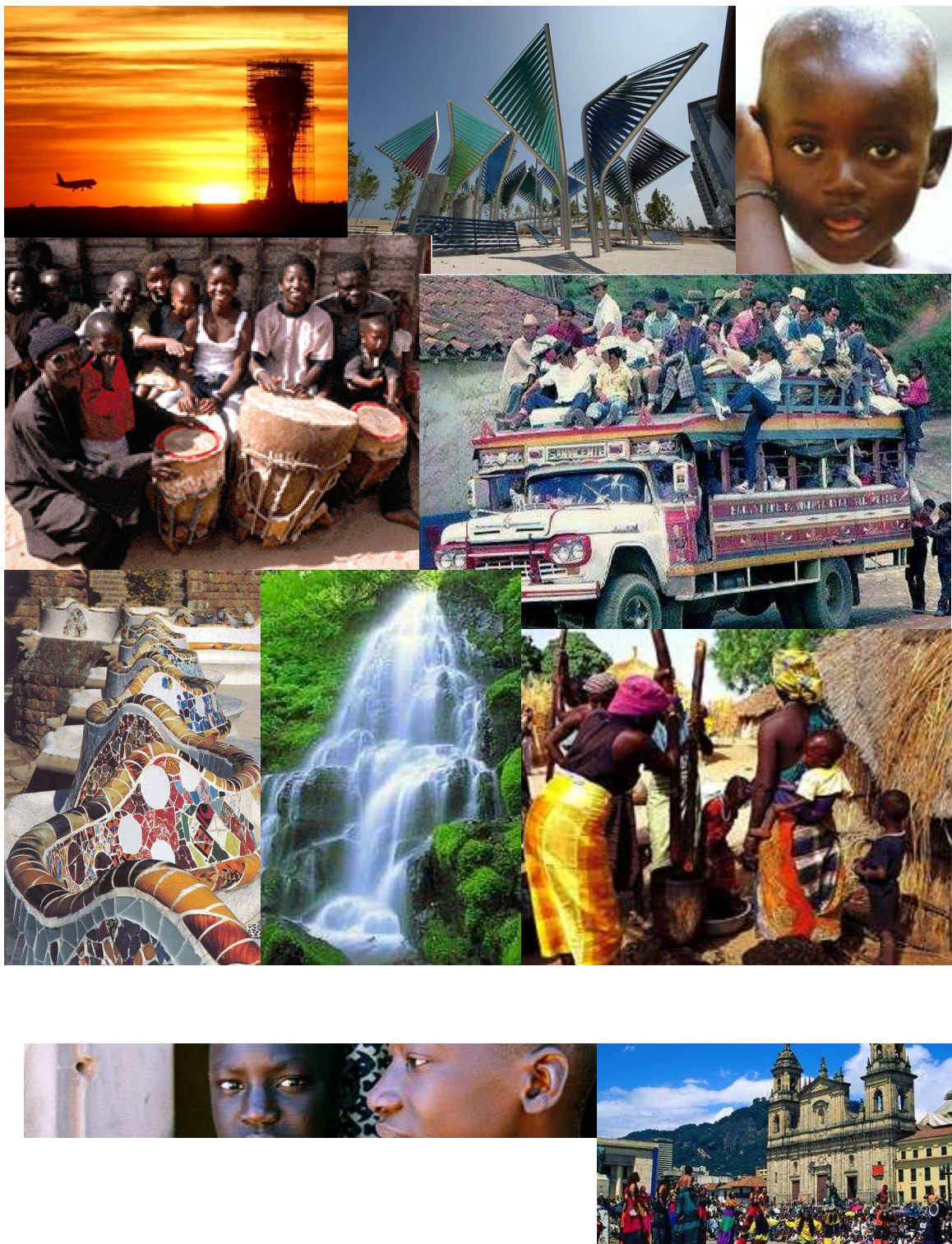
A la ciutat de Sant Feliu, el fet de que hi hagi problemes de barris que es tornen marginals pel fet de ser de població nouvinguda, no és molt freqüent, o si més no, no de la mateixa mesura en que passa en altres ciutats on aquesta marginació crea greus problemes d'abandonament i racisme.

A la gràfica d'aquesta mateixa pàgina, el percentatge de la població estrangera en barris és el mateix però representat de diferent manera. Tornant al tema del paràgraf anterior, cal dir que a la ciutat de Sant Feliu sí hi ha problemes de racisme i marginació envers als nouvinguts, jo sóc ciutadana d'aquesta ciutat i ho he viscut en primera persona. Potser racistes fins al punt d'arribar a l'agressió en són pocs però s'encarreguen de fer soroll, ara bé, el que sorprèn sota el meu parè, és que nosaltres mateixos, gent "normal" que sembla molt pacífica i tolerant, en el fons no té aquests principis de tolerància assolits, perquè a vegades no en som conscients i fem comentaris que si els analitzes són completament discriminatoris i intolerants.

3. LA HISTÒRIA DE DOS JOVES IMMIGRANTS

Aquesta és la part més interessant del treball, en tots els sentits, ja que en comptes de parlar i analitzar tantes estadístiques, taules de dades i gràfiques, es centra en el que és més important: en dues experiències reals, la vida de dos joves immigrants. En Diego de Colòmbia, i en Sally del Senegal. Dos joves de 18 i 22 anys emigrants dels seus països d'origen per buscar una vida millor a Catalunya, un país que segons ells els ha obert les portes a la vida.

3.1- EL MEU 1ER MÓN, EL 2N MÓN D'EN DIEGO I EL 3ER MÓN D'EN SALLY.

3.1.1- ESPANYA. EL MEU 1ER MÓN.

21 – Espanya

ÍNDEX DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ (IDH)	0,913 21è lloc al rànquing mundial
INDICADOR DEMOGRÀFIC	ANY 2003 (Últims cens utilitzats)
Densitat de població (hab./km2)	81,1
Esperança de vida	89 anys
Índex de fecunditat (fills per dona)	1,15
INDICADOR ECONÒMIC	ANY 2003
PIB per habitant (PPA \$)	22,403
PIB total (mil. mil. \$)	903,0
Taxa d'atur (finals d'any, %)	11,2
Sectors: (% > 100%)	
Agricultura	5,5
Indústria	30,7
Serveis	63,8
INDICADOR CULTURAL-EDUCATIU	ANY 2003
Taxa d'alfabetisme (% de 15 anys i majors)	97,6
Escolarització: (%)	
2n grau	95,6
3er grau	59,8
Despesa en educació del govern central (%)	5,8
INDICADOR SANITARI	ANY 2003
Número de metges (% hab.)	4,30
Despesa en salut del govern central (%)	5,4
ARMAMENT	ANY 2001
Total de forces armades (milers)	166
Transferència d'armes:	
Importacions (mil. \$ EUA)	90
FORMA D'ESTAT	Monarquia constitucional.
CAP DE L'ESTAT	Rei Juan Carlos I de Borbón, (desde 22-11-75)
SISTEMA DE GOVERN	Parlamentari.
PRESIDENT DEL GOVERN	José Luis Rodríguez Zapatero, (desde 18-4-04)

Font: El estado del mundo, 2005

3.1.2- COLÒMBIA. EL 2N MÓN D'EN DIEGO.

68 – Colòmbia

ÍNDEX DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ (IDH)	0,773 68è lloc al rànquing mundial
INDICADOR DEMOGRÀFIC	ANY 2000
Densitat de població (hab./km2)	38,8
Esperança de vida	75 anys
Índex de fecunditat (fills per dona)	2,8

Mortalitat infantil (%)	25,6
INDICADOR ECONÒMIC	ANY 2000
PIB per habitant (PPA) (\$)	6,776
PIB total (PPA) (mill.\$)	281,974
Taxa d'atur (%)	12,1
INDICADOR CULTURAL-EDUCATIU	ANY 2000
Taxa d'analfabetisme (dones, %)	7,7
Taxa d'analfabetisme (homes, %)	7,2
Esperança d'escolarització (anys)	11,0
Escolarització 3er grau (%)	24,0
Despesa en educació del govern central (%)	4,00
INDICADOR SANITARI	ANY 2000
Número de metges (% hab.)	1,16
Despesa en salut del govern central (%)	5,2
ARMAMENT	ANY 2000
Total de forces armades (milers)	152
Transferència d'armes: Importacions (mil. \$ EUA)	222
FORMA D'ESTAT	República Unitària
CAP DE L'ESTAT	Álvaro Uribe Vélez (desde 07-8-2002)
SISTEMA DE GOVERN	Democràcia presidencialista

Font: El estado del mundo, 2005

3.1.3- SENEGAL. EL 3ER MÓN D'EN SALLY.

154 – Senegal

ÍNDEX DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ (IDH)	0,437 154è lloc en el rànquing mundial
INDICADOR DEMOGRÀFIC	ANY 2002
Densitat de població (hab./km ²)	51,3
Esperança de vida (anys)	52,1
Índex de fecunditat (fills per dona)	4,99
Mortalitat infantil (%)	60,7
INDICADOR ECONÒMIC	ANY 2002
PIB per habitant (PPA) (\$)	1.618
PIB total (PPA) (mil. \$)	16.988
Taxa d'atur	(Sense dades)
INDICADOR CULTURAL-EDUCATIU	ANY 2002
Taxa d'analfabetisme (homes, %)	50,0
Taxa d'analfabetisme (dones, %)	70,3
Esperança d'escolarització (anys)	6,07
Escolarització 3er grau (%)	3,3
Despesa en educació del govern cenral (%)	3,1
INDICADOR SANITARI	ANY 2002
Número de metges (% hab.)	0,8

Despesa en salut del govern central (%)	2,6
ARMAMENT	ANY 2000
Total de forces armades (milers)	9
Transferència d'armes: Importacions (mil. \$ EUA)	(,)
FORMA D'ESTAT CAP DE L'ESTAT	República unitària Abdulaye Wade (desde 19-3-2000)
FORMA DE GOVERN PRESIDENT DEL GOVERN	Presidencialista, amb multipartidisme. Macky Sall (desde 21-4-2004)

Font: El estado del mundo, 2005

3.1.4- ESPANYA, COLÒMBIA I SENEGAL. COMPARACIÓ DELS TRES MÓNS.

Vaig pensar que abans d'introduir les vivències d'en Diego i d'en Sally, era important fer una comparació de l'estat econòmic, socio-cultural, polític, etc; dels seus països d'origen i el meu, que ara és també el d'ells. Tres països diferents en molts sentits, amb diferències culturals, lingüístiques, però desgraciadament també diferències en desigualtat de drets humans.

S'en poden treure infinitats de conclusions d'aquestes tres taules de dades, però jo he volgut remarcar-ne alguna que personalment m'ha marcat.

El fet que a la taula de dades del meu primer món, segons la Font de *El estado del mundo, 2005*, no hi consti una taxa d'analfabetisme o una taxa de mortalitat infantil, perquè probablement deu ser pràcticament inexistent, i que en canvi a Colòmbia i sobretot al Senegal sí que hi apareixin aquestes taxes, però que a més a més el número d'analfabets o de morts d'infants que hi consten sigui alt en comparació amb Espanya i altres països del primer món, és realment trist, i és una cosa que em preocupa.

El que també he trobat per escandalitzar-se és el percentatge de número de metges per habitant, del 4,30 de l'Estat espanyol al 1,16 a Colòmbia i al 0,9 a Senegal. Altra vegada es veu clarament el món de desigualtats en que vivim.

A les pàgines següents hi ha les vides per escrit d'en Diego i d'en Sally, són escrites per ells. No vaig voler fer-lis cap llistat de preguntes, volia que m'ho expliquessin a la seva manera. Els vaig dir que podien escriure'm tantes pàgines com volguessin, però que ho fessin intentant recordar el que havien sentit en cada moment.

3.2- VIVÈNCIES

3.2.1- COLÒMBIA. EN DIEGO.

Yo nasí en Segovia, un pueblito de Medellín (Colombia). Estaba muy alejado de la ciudad. Era un pueblo de esos típicos suramericanos, que dependía de la minería y la agricultura. En cierto modo era un pueblo muy rico, por ese motivo los guerrilleros se instalaron en mi pueblo, para explotarnos a todos en forma de extorsión, con una cuota mensual a todos los pequeños negocios. Los que se revelaban los retenían o los mataban. También imponían unas normas en el pueblo. Esto marcó la infancia de muchos segovianos, entre ellos yo. Para jugar a fútbol, teníamos que cruzar el pueblo para llegar al campo municipal, y solo podíamos estar un ratito porque a las ocho y media era ya la hora de volver a casa, por el peligro de tiroteos. Fue por eso que los niños decidimos hacer un campo en mi barrio. Lo hicimos en uno de los solares, tuvimos que trabajar mucho para terminarlo. Cortamos árboles, preparamos la hierba, pintamos las líneas con pintura robada, y construimos las porterías con los árboles que habíamos cortado. Esta anécdota la cuento para que la gente sepa entender una infancia de mucho esfuerzo, trabajo, y temores; para que puedan disfrutar de las pequeñas cosas de la vida, como quien disfruta de un partido de fútbol!

Gracias a dios había gente buena, y en los momentos en que nos necesitábamos, nos cuidábamos los unos a los otros.

La gente en Colombia es muy sencilla, humilde y sobretodo muy trabajadora. Mi familia, los Cárcamo, éramos un buen ejemplo. Eran gente buena e íntegra, en todos los sentidos. Esto se reflejaba en el cariño de todo el pueblo por mi familia, un grupo de comerciantes de la calle Real, una de las calles más importantes de mi pueblo, donde teníamos la carnicería de mi padre, el restaurante de una de mis tías, y el mercadito de mi difunto tío, (al que mataron por negarse a pagarles dinero a los guerrilleros).

Entre todo esto estaba yo, un niño de esos que desde pequeño lo quería saber todo. Me llamaban *Carcamito*. Siempre fui un niño con mucho carácter, rebelde e independiente. Dejé de jugar con los coches de madera que hacíamos para deslizarlos por las cuestas de mi barrio para ponerme a trabajar, con solo ocho años mi infancia terminó. Entonses ya era un niño consciente de la realidad de mi país, un niño que trabajaba para ganar dinero y pensar qué le esperaba en su futuro. En el pueblo la situación no era buena y por eso mi mamá dijo de marcharnos a la ciudad todos juntos. Mi papá que da la vida por nosotros, dejó su vida en el pueblo, la vida que le llenaba con la gente que quería; todo por evitar un mal entorno para su hijo y su mujer.

Tenía ya nueve años cuando nos marchamos de mi pueblo para mudarnos a Río Negro, alrededor de Medellín. Fue muy doloroso dejar a mi gente, parte de mi familia, ese pueblo verde, lleno de árboles y frutas, de bosques y lugares para esconderme de todo y olvidar las penas. El cambio no sirvió de nada, porque en la ciudad había los mismos problemas. Yo seguía siendo el mismo niño inquieto. Mi pasión eran las motos, y con lo que gané trabajando y robando algunas piezas, conseguí comprarme una. Era un loco con la velocidad, me encantaba correr por los caminos de tierra de los alrededores de la ciudad. Los jueves me marchaba de fiesta y no volvía hasta el domingo. Empecé a probar las drogas que estaban al alcance de cualquiera, y me volví un niño más agresivo. Algunos de mis amigos los mataron en peleas de calle, muy frecuentes allí. Muchos otros se marchaban de Colombia. Mi mamá se preocupaba mucho por mí, porque no dejaba de meterme de problema en problema. ¡Cualquier día voy a quedarme sin hijo! – me decía. Mi papá perdió el negocio, por eso tuvo que volver al pueblo. Mientras tanto mi mamá trabajaba en el centro de la ciudad, mi papá ya no estaba con nosotros, y yo vivía prácticamente solo, con mi hermanito Esteban, un niño con síndrome de down. Fue entonces, por el hecho de estar yo y mi hermano solos tanto tiempo, que nos volvimos a mudar cerca de donde trabajaba mi mamá, para estar más con ella. Llegó un punto en que aquello no era vivir, éramos una familia y estábamos separados. Mi mamá no aguantaba más, aquello no era vida. Por eso le pidió a mi papá, que seguía en el pueblo, enviándonos dinero, de dejarlo todo para irnos a vivir a Barcelona, donde vivía una de sus hermanas. Mi padre como siempre, lo hizo. Antes me acuerdo que nos reunimos los cuatro para hablar de lo que podía significar dejarlo todo para irnos a vivir tan lejos, en un lugar desconocido. Era una gran inversión, el viaje nos saldría muy caro, y corríamos el riesgo de perder mucho. Todos los miedos que sentíamos, el dejar la gente querida sin saber cuando volver a verles, el dejar tus paisajes, tu comida, tu tierra.. esto nos entristecía mucho. La realidad era muy dura, pero tuvimos que aceptarla, y como deseábamos empesar una vida nueva para poder estar todos juntos, finalmente decidimos venirnos a Barcelona y empesar una vida nueva. Ahora no cambiábamos de pueblo, sino de continente. El simple hecho de tener que despedirme de mis amigos, de la chica con la que salía, de mi familia.. el saber que no sabía el tiempo que pasaría hasta volverles a ver.. el dolor que eso me producía, me hizo tomar la decisión de irme sin decir nada a nadie. Cuando imaginaba como sería el momento en que les volviera a ver, y si llegaría ese momento, sentía una tristeza casi igual de grande que un adiós.

La despedida de mis padres y el resto de la familia fue muy dura. Todos nos abrazaban y lloraban, pero yo veía a mi papá contener todos esos sentimientos de nostalgia, dudas.. y todo el dolor que se nos atasca en el pecho que no dejamos salir, simplemente por demostrar que los hombres de mi familia somos fuertes y que cuando sufrimos lo hacemos en silencio.

En el aeropuerto mi padre tuvo que irse alejado de mi madre para descargarse y soltar todo aquello que le estaba reventando por dentro. Yo tuve que haser exactamente lo mismo.

Acabé subido en un avión. El viaje nunca se me va a olvidar, por ser el más largo en todos los sentidos. Simplemente por estar sentado más de catorce horas recordando mi vida entera. Hisimos escala en Cuba, y allí desidí haser borrón y cuenta nueva para ayudar a mis padres en lo que hisiera falta.

Por fin llegamos a Madrid, recuerdo que lo primero que sentí fue mucha rabia. ¿Por qué tenía que estar en un sitio donde yo no quería estar? Lejos de mi Colombia, y de esa gente buena y cariñosa... abriendo los ojos y viendo un aeropuerto enorme, lleno de gente pasando de largo, sin desirte hola, ni dispuesta a ayudar a una familia desorientada. Llegamos a Barcelona y mi tía vino a recogernos para llevarnos donde vivía, en Sant Feliu de Llobregat. Al día siguiente, después de haber intentado descansar, desidí dar una vuelta y conoser mi nuevo pueblo "Sant Feliu". Fue el simple hecho de ir a dar la vuelta el que me hiso pensar en lo mucho que me arrepentía de estar aquí. Después de ver como era la gente, fría, insolente, desentendida hasia los demás.. y recordar como eran los paseos por mi Segovia, las calles llenas de gente, con muy poco y con ganas de disfrutar, y la alegría que transmitían hasta los desconosidos con un simple "buenas tardes", cosa que no escuche ni una sola ves en dos horas de paseo. Cuando volví a casa desidí no mostrar la desilusión que sentía, para no deprimir a mis padres y contarles lo bonito que había sido el paseo viendo las calles y las casas tan modernas.

Las cosas se pusieron feas cuando supimos que el trabajo por el cual mi papá iba a regularizarse en España, se estropeó. No sé exactamente las razones, lo que sí sé es que no tardó ni dos segundos en salir a la calle e ir en busca de trabajo. Finalmente le contrataron en una panadería, ganando cinco euros la hora, trabajando de noche y hasiendo más horas de las que figuraban en el contrato. Aún así, mi papá aguantó solo para obtener los papeles que nos hacían falta a todos. Al cabo de un tiempo, dejamos de vivir con mi tía y alquilamos un pisito. Fue entonses cuando empesé a estudiar con toda normalidad, aunque sin ningún tipo de contratiempo como por ejemplo el catalán, porque en una semana de estar allí ya me acostumbré. Con el paso del tiempo y con algún amigo que había hecho todo se hiso más yebadero, aunque no dejaba de ser doloroso por la diferencias culturales y la nostalgia.

Cuando realmente empecé a sentirme vivo fue cuando comencé a jugar en el equipo de fútbol del pueblo. En el Sanfe. Allí, corría y desahogaba toda mi rabia.

Debido a mi fuerte carácter y por el rechazo al dolor, desidí perder el contacto con mi gente de Colombia, solo llamé tres veces en un año. Llamé a los tres sitios donde había vivido, una de las llamadas la hise a Sergio, a mi amigo del alma de Segovia. Éramos como hermanos, y no soporté escuchar como me preguntaba porqué lo había dejado sin un abraso o un hasta luego.

Lo único que le pude contestar fue que el despedirme hubiera sido tan doloroso que no lo hubiera podido soportar. No pude hablar más, empecé a llorar y colgué el teléfono.

Seguí haciendo mi nueva vida, conseguí un trabajo y ya estaba más ocupado. Los estudios, el fútbol y el trabajo, fue ahí donde me escondí de mis sentimientos. Llegó mi primera alegría, me enamoré de una niña española, Míriam, con la que empecé una relación de verdad, algo que no había tenido antes. En ese mismo momento nació mi hermanito pequeño, Pablo Cárcamo Londoño, un nombre que le puse yo. Bien, pues me refugié mucho en Míriam y en mi hermanito, les di todo mi amor porque tenía la necesidad de quererles! Mi mamá también empecó a trabajar en una panadería, cobrando muy poquito, pero era lo único que podíamos hacer, trabajar de lo que los españoles y catalanes no querían trabajar. En esta situación, nos relebábamos los cuidados del pequeño, era como si Pablito tuviera tres papás.

Mi novia fue un punto de apoyo muy importante, fue ella quién me convensió para que volviera a llamar a Colombia, las dos otras llamadas de las tres que hice en un año, después de pasarme siete meses sin volver a llamar a raíz de la llamada a Sergio y lo mal que me había dejado el escucharle. Llamé a Río Negro, donde todo fueron malas noticias. Mis amigos estaban dolidos porque me había marchado sin despedirme. Me dijeron que dos de mis mejores amigos habían muerto, no me sorprendió porque en Colombia ya lo había vivido a propia piel. Otros cuatro se habían marchado para empezar una vida nueva, como yo. La tercera y última llamada fue a la ciudad de Medellín, en el último sitio donde había vivido, donde me enteré que el grupito de amigos que tenía allí se había deshecho totalmente, por las peleas, las drogas y todo lo malo que puede llegar a matar a uno. Fueron tres llamadas en un año, pero tres llamadas que nunca se me van a olvidar. Después de aquello decidí mirar hasia delante y apoyarme en los míos.

Después de tres años con mi novia, rompimos la relación. Eso también fue difícil, porque volví a sentir la tristeza y la soledad que había conseguido reprimir dentro de mí.

Gracias a dios, siempre hay gente buena, y conosí a un grupo de amigos que me ayudaron mucho. Eran mis nuevos mejores amigos, algo que iya había olvidado!

Volví a tener una vida normal hasta que después de cinco años y de mucho ahorrar a base de trabajar y trabajar, volvimos de vacaciones a Colombia. Esto fue este Agosto del 2005. ¡Imaginen cómo nos sentimos! Espero que lo puedan comprender, porque no sé encontrar las palabras para explicarlo. Al llegar, mi familia nos organizó una fiesta de bienvenida en la casa de mi tío Alfonso. ¡Nos trajeron serenata y todo! Era increíble estar toda la familia entera, reunida. Empecé a contar los que éramos, y al llegar a 97 perdí la cuenta. Allí pude ver a mi gran amigo Sergio, y también algunos pocos amigos que ya tenían hijos y ya estaban casados. El resto de la gente que no pude ver, estaba muerta, y solo conservaba la imagen que tenía de antes de venirme a España.

Ahora mismo, hago vida normal, sigo estudiando mecánica, trabajando, cuidando de mis hermanos y saliendo con mis amigos. Aunque vaya cansado, me siento afortunado de lo que tengo ahora, y me preocupa mucho lo poco que tiene mi gente de Colombia. ¡La gente que quiero! Por suerte, al ser un Colombiano blanco, no he sufrido demasiado problemas de racismo, pero el hablar con el acento de Colombia a veces sí me ha yebado problemas. Lo que peor yebo es el tiempo! En Colombia todo el año es primavera, y aquí el invierno se me hace eterno, porque me constipo y mi grande naris de colombiano se llena de mocos!

En fin, supongo que la gente se preguntará donde me quedaría.. pues es algo que no sé contestar. Lo que sí sé, es que cuando muera, me gustará descansar en paz en el mar, pero en el Atlántico!

Diego Cárcamo Londoño,

8 de enero de 2006, Sant Feliu de Llobregat.

3.2.2- SENEGAL. EN SALLY.

Em dic Sally i vaig néixer l'any 1983 a Saré Bodio, la Regió de Kolda, al departament de Velingara, Senegal.

Saré Bodio és un poble molt petit que desgraciadament no disposa de luxes i comoditats de les quals afortunadament ara puc disposar jo sense problemes. L'aigua potable, és a dir, la que nosaltres utilitzavem per cuinar o bé pel consum directe, era aigua extreta directament de la terra a través d'uns pous de vint o més metres de profunditat. Desgraciadament a l'Àfrica no tothom disposa d'aigua potable, hi ha molts pobles petits dispersats en els quals hi viuen quatre o cinc famílies a cada un, i com el govern no té diners, és impossible fer arribar aigua a tots els llocs. Quan feiem forats a terra per treure l'aigua, la veies molt transparent, però no estava filtrada i no era potable i per això no era segur veure, perquè corries el risc d'agafar malalties o mals de ventre. Amb el menjar, cadascú es cultivava els seus propis aliments, això sí, el que es cultivava aquest any es menjava l'any que ve. El que es menjava avui era de l'any pasat.

El meu pare va emigrar cap a Espanya l'any 1985, quan jo tenia només dos anys. No va tornar al Sènegal fins l'any 90-91, quan jo ja en tenia set. Durant cinc anys no el vaig veure. No sabia com era, si era prim, baixet, molt negre, guapo, amb els ulls grans.. alguna vegada vaig parlar amb ell per telèfon, però la seva veu no em sonava de res. Durant aquests anys jo vivia amb la meua mare i els meus tiets, (segons la tradició, són els meus pares). Al Sènegal tradicionalment els germans del teu pare, són els teus pares, i els seus fills són els teus germans, els germans de la teua mare són els tiets, i els seus fills els teus cosins. Això indica clarament una discriminació sexual de l'home sobre la dona, de la mateixa manera que allà l'home pot tenir més d'una esposa i tenir molta autoritat sobre elles.

Recordo perfectament el dia que el meu pare va tornar, tot el poble en parlava i el rebien com si fos un heroi. Quan el vaig veure per primera vegada va ser el principi d'un final. El seu exili li havia obert els ulls, i ell em va obrir a mi un món de possibilitats. Primer va voler donarme el que els seus pares no van poder donar-li. Va voler donarme una educació escolar. Jo tenia set anys, mai havia anat a l'escola i en el poble no n'hi havia cap, així que va haver d'inscriurem al Mission Jean Paul II, una escola de blancs a la ciutat més propera de Velingara. Quan va tornar a marxar cap a Espanya, me'n recordo que em va fer una llarga xerrada en la que em va dir que mentre jo treïés bones notes, no em faltaria de res. Dit i fet, excepte el primer any d'escola, sempre vaig quedar entre els cinc millors en totes les assignatures. A les avaluacions generals dels cursos d'any per any, sempre he quedat el primer o segon. Estic orgullós!

Recordo que després de les classes, els meus amics i jo ens pasavem hores i hores jugant a futbol, amb una bossa plena de deixalles que utilitzavem de pilota, descalços i al mig de les carreteres, perquè els pocs cotxes que existien pasaven cada cinc hores. De petit era una mica tímid, però això sí, bastant cregut ja que presumia de les coses que el meu pare "desconegut" m'enviava desde Espanya, (roba, sabates..). D'alguna manera vaig convertir-me en el xulu del barri. Se'm donava molt bé lligar, podia permetre'm el luxe d'escollir entre les que m'agradaven. De fet el millor moment del dia a l'escola, era l'hora del pati, però no per les mateixes raons que els altres, "m'explico", els matons els hi treien els entrepans als altres nens, altres jugaven a futbol, les nenes jugaven.. a lo seu, però que feia jo a l'hora del pati? Em quedava a classe amb les nenes més guapes i tímides. Quan només s'està entre tímides, la tímidesa és guai, molt guai. Si no hagués marxat del Senegal, ara ja faria uns anys que estaria casat i tindria fills. Allà els homes es casen amb divuit anys, i les dones amb quinze, i amb el marit que el pare els escolleix. Si no se l'estimen o no els hi agrada no tenen res a dir. Han d'obeir i callar.

Al 1993 el meu pare va tornar de nou al Sènegal, i es va emportar a la meva mare cap a Espanya. Vaig haver de madurar més depressa que els meus amics, i que molts dels nens d'aquí. Això no significa que tingués una infància molt dura, de fet em sento molt afortunat, sé llegir i escriure, cosa que molts nens de l'Àfrica no poden fer, i a més a més, ho sé fer en quatre idiomes. Quan deixes el teu poble per anar a estudiar a Velingara, lluny de qualsevol familiar teu, doncs et veus obligat a madurar més ràpid, encara que a vegades de forma inconscient.

Les costums del meu país són molt diferents a les d'aquí, i més, tenint en compte la religió. El 90% de la població sènegalesa és musulmana, encara que no tots complim amb la pràctica. Els meus pares anaven de vacances al sènegal cada tres anys, però va ser al 1999 quan em van plantejar seriament la idea de venir a Espanya. Aleshores vaig anar a Dakar, la capital del país, on vaig viure dos anys mentre ells van portar a terme tota la moguda de papers, tràmits legals, etc. Tot i així, en cap moment vaig deixar d'estudiar.

A l'agost del 2001, el Consolat Espanyol ens va donar el vist-i-blau, em van concedir el visat mentre la meva mare i la meva germana Dombel que va néixer al 1994 a Espanya, estaven de vacances al Sènegal. Els tres vam anar cap a Espanya. El viatge va ser molt cansat, estava amb la meva germana i la meva mare, i no em sentia sol. Tot i així la sensació de marxar va ser molt extranya. Quan vam arribar a l'aeroport de Barcelona, el meu pare ens estava esperant. De seguida em vaig sentir molt diferent, era la primera vegada que veia a tanta gent blanca junta!

Sempre m'enrecordaré de la cara que vaig ficar quan anant amb el cotxe cap a Girona, unes barreres de ralles blanques i vermelles s'aixecaven i et deixaven passar deprés de pagar un diners. Eren els peatges, mai m'hauria imaginat que pogués existir una cosa així!

Un cop instalats a Girona, vaig voler seguir els meus estudis, però no va poder ser perquè no tenia coneixements de l'espanyol. Vaig fer uns cursos de castellà i català per a immigrants, i amb poc temps ja em sabia defensar prou bé, encara que el fet de conèixer una noia catalana i sortir junts, em va ajudar molt a millorar la llengua!

Ara vaig tirant, pels matins estudio a l'escola oficial d'idiomes de Girona, i al migdia vaig a treballar fins a mitja nit. Treballo a un matadero, la meva funció és controlar el pes dels productes que surtin de l'empresa. És una mica dur, són moltes hores i la feina no és massa agradable, sobretot si penso que al venir a Catalunya, la idea de seguir estudiant i poder fer una carrera era un dels meus somnis. Desgraciadament la realitat és molt diferent, és injusta, però s'ha d'acceptar. Quan penso en el futur em sento confós, la idea de passar d'un matadero a un altre, o d'una fàbrica a una altra no m'omple. He passat del nen feliç i despreocupat al noi desorientat i estressat pel dia a dia. Ultimament m'estic estudiant noves possibilitats, per obrir-me portes: treurem el baxillerat, fer un cicle formatiu, etc. El meu somni ara mateix seria poder anar a la Universitat. Encara no estic segur del que faré exactament, però vull fer algu interessant amb la meua vida.

Si us parlo del racisme, crec que Espanya o Catalunya com qualsevol altre país occidental, es pot trobar a gent de tots els gustos. El truc està en no posar-se en el lloc equivocant en el moment equivocant, o el que és el mateix, estar sempre en el lloc adequat amb la gent apropiada. És com tirar una moneda a l'aire i demanar que et surti cara, però si ho penses, la vida en sí consisteix en això. Els meus amics i jo em patim varies vegades aquest tipus de coses, veure't de color i dir-te que no pots entrar a la discoteca perquè portes les sabates marrons.. crec que ser valent no significa reaccionar com l'altre i repartir osties, sinó mirarlo a la cara, somriure i passar com si res mentre ell et diu "negro de mierda..", encara que alguna vegada, un ha de saltar-se les regles i fer-se respectar a lo afro!

En fi, IMMIGRACIÓ, que pocs respectem aquesta paraula, és un món de portes obertes, només cal tenir fe i lluitar per la vida que vols. Ojalà algun dia pugui tornar al meu país per sempre, morir en pau, vell i arropat pels meus, potser per algú que altre Sally junior!

Com va dir una vegada algú, a vegades quan tot sembla perdut, quan el destí sembla que es torna en contra nostra, apareix una llum d'esperança.

La esperança és algu que mai hem de perdre, però no oblideu
MORE MONEY, MORE PROBLEMS!

Sally Belda,

15 de gener de 2006, Girona.

Fotografía: Clara Torrijos i Reina.

3.3- EMOCIONS, SENTIMENTS I REFLEXIONS

3.3.1- L'EXPERIÈNCIA DEL PROJECTE AMB EN DIEGO I EN SALLY.

Moltes emocions, molts sentiments i moltes reflexions. Això és el que m'han fet sentir aquests dos joves emigrants que es van veure obligats a marxar dels seus països per venir al meu, Catalunya, ara també el seu. M'han ajudat molt amb el treball de recerca, i el que és més important, m'han donat una lliçó sobre la vida.

Són dos nois que van haver de créixer molt ràpid, dos nois que han hagut de viure unes circumstàncies molt dures i no precisament perquè ells ho haguéssin volgut. Dos nois nascuts a països de "baix desenvolupament", com acostumem a dir, però que pel contrari tenen molts valors assolits que els nois i noies de Catalunya, Espanya o qualsevol altre país "desenvolupat", no tenen. Aquest any amb ells ha sigut molt gratificant.

En Diego és una persona de foc i de glaç, així és com es descriu ell mateix. Diu que està fet de dos pols oposats, com Colòmbia, de gent infinitament bona, i gent molt dolenta.

La veritat és que es coneix molt bé, la descripció que ell mateix es fa crec que descriu exactament el fort caràcter que moltes vegades té, i la dolçor que sempre l'acompanya. Li agrada tancar els ulls i pensar durant hores i hores. Quan estàs amb ell, moltes vegades tens la sensació que físicament està amb tu, però que el seu interior està a un altre lloc. Quan parla del seu país i la seva gent, se li omplen els ulls de felicitat, una felicitat que t'encomana, però que a la vegada és trista; una tristesa molt reprimida dintre seu que no pot amagar.

En Diego és una persona barallada amb el món per les seves injustícies, tot i així valora cada petita cosa que té, s'esforça i no deixa de lluitar per tirar endavant.

En Sally té un gran sentit de l'humor. Ell mateix fa broma amb el seu color de pell: Sóc un negre divertit! –Acostuma a dir. Quan el truca un amic seu, negre també, agafa el telèfon dient: Ei negro! Què passa? – i a continuació riu. Aquesta manera de veure la vida amb una rialla, acceptant el que té i el que s'estima, és realment per aprendre'n.

És un noi increïblement intel·ligent, somia en anar a la universitat i no es cansa mai de fer riure als altres. És molt conscient de la sort que té ell i la que no poden tenir alguns dels nens que vivien amb ell al Senegal. Està sempre predisposat a ajudar-te amb el que calgui, és molt treballador i molt bona persona.

El cap de setmana abans de l'entrega del treball de recerca, vaig voler preparar-los un berenar a casa meua perquè es coneguéssin. Els tres junts vam xerrar i riure molt.

Tres persones de tres móns, també poden compartir el mateix món.

CONCLUSIONS

Tres persones de tres món, també poden compartir el mateix món. I és cert, ho he volgut viure en primera persona i ho he fet. Ho he viscut.

El problema no està en que hi hagi tres móns diferents, el problema està en que hem de voler compartir-lo per transformar-lo en el mateix. Si no ho fem, difícilment acabarem amb les desigualtats i les injustícies que nosaltres mateixos em creat en aquest món. El de tots.

El fet de ser un tema escollit, pensat i repensat per mi mateixa, ha fet que em desvivís més en l'elaboració de la redacció del treball i sobretot en l'investigació.

En aquestes conclusions no hi vull incloure resultats quantitius, crec que ja he fet prou comparacions al llarg del nucli de l'informe. Encara que no me'n cansaria de fer-ne més, perquè de fet cada vegada que trobu nova informació, és material que crec que cal comentar i exprimir fins a l'última conclusió.

Després d'haver fet el Treball de Recerca, les inquietuds que tenia abans s'han multiplicat per 100. Però són inquietuds que penso agafar pel mànec i enfocar-les cap a bé. La gran conclusió potser és reflexionar i fer reflexionar, aquesta deu ser probablement una de les paraules que més he utilitzat al llarg del treball. I un dels principals objectius per mi i per als lectors del treball.

Tots podem ser immigrants. Per què? Doncs, perquè de fet sempre ho hem sigut i ho podem tornar a ser en qualsevol moment. Aquesta és la primera reflexió, el títol, la que encapçala la resta. És una manera de fer pensar en que ara estem aquí, però i demà? Classificar als nousvinguts com a immigrants que fan pudor i roben, és una manera molt injusta de descriure'ls. Primerament perquè no és veritat, crec que qui parla d'aquesta manera és perquè no coneix. Aquí està la clau, en el conèixer. Pot ser que no coneguem, però poder conèixer i no voler-ho fer és molt egoïsta. I com que ens agrada lo còmode, ens tanquem en una visió desconeguda i ens acomodem en una posició limitada per tots els cantons. Aquest és el principal error que cometem, i el primer que cal canviar per avançar i obrir-nos en mentalitat.

Aquest treball ha sigut un molt bon mètode per a conèixer a pròpia pell dues vides de dos joves immigrants, i per recordar la meua i apreciar-la encara més. Crec que les conclusions no les trec ara, quan acabo d'escriure l'última pàgina, les conclusions les he tret al dia a dia en que he pensat, rumiat, investigat, hi he donat voltes i revoltes sobre el tema.

He vist, he experimentat, he conegut, he reflexionat, he vaolorat i el que és més important, he sentit.

En diego i en Sally ara són una part de mi, una part que hi és present cada dia.

M'agradaria obrir moltes preguntes, per donar pas a reflexions, però crec que no cal preguntar més. Només vull anotar la cosa més important del món. Els Drets Humans. Important pels tres móns i per l'únic món que al capdevall compartim, encara que de forma desequilibrada.

Que aquests articles dels Drets Humans, serveixin per reflexionar i assolir valors que sovint ignorem i calen tenir present. Els Drets Humans són per tothom, sense cap excepció, independentment de ser emigrant o immigrant.

ART.1.Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

ART.2.Tothom té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, fortuna, naixement o altra condició. A més, no es farà cap distinció basada en l'estatut polític, jurídic o internacional del país o del territori al qual pertanyi una persona, tant si és independent com si està sota administració fiduciària, si no és autònom, o està sota qualsevol altra limitació de sobirania.

ART.3.Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat.

ART.4.Ningú no serà sotmès a esclavitud o servitud: l'esclavitud i el tràfic d'esclaus són prohibits en totes llurs formes.

ART.5.Ningú no serà sotmès a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

ART.6.Tota persona té el dret arreu al reconeixement de la seva personalitat jurídica.

ART.7.Tots són iguals davant la llei i tenen dret, sense cap distinció, a igual protecció per la llei. Tots tenen dret a igual protecció contra qualsevol discriminació que violi aquesta Declaració i contra qualsevol incitació a una tal discriminació.

ART.8.Tota persona té dret a un recurs efectiu prop dels tribunals nacionals competents que l'empari contra actes que violin els seus drets fonamentals reconeguts per la constitució o per la llei.

ART.9.Ningú no serà detingut, pres o desterrat arbitràriament.

ART.10.Tota persona té dret, en condicions de plena igualtat, a ser escoltada públicament i amb justícia per un tribunal independent i imparcial, per a la determinació dels seus drets i obligacions o per a l'examen de qualsevol acusació contra ella en matèria penal.

ART.11.

1. Tots els acusats d'un delicte tenen el dret que hom presumeixi la seva innocència fins que no es provi la seva culpabilitat segons la llei en un judici públic, en què hom li hagi assegurat totes les garanties necessàries per a la seva defensa.
2. Ningú no serà condemnat per actes o omissions que en el moment que varen ésser comesos no eren delictius segons el dret nacional o internacional. Tampoc no s'imposarà cap pena superior a l'aplicable en el moment de cometre el delicte.

ART.12.Ningú no serà objecte d'intromissions arbitràries en la seva vida privada, la seva família, el seu domicili o la seva correspondència, ni d'atacs al seu honor i reputació. Tothom té dret a la protecció de la llei contra tals intromissions o atacs.

ART.13.

1. Tota persona té dret a circular lliurement i a triar la seva residència dins les fronteres de cada Estat.
2. Tota persona té dret a sortir de qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi.

ART.14.

1. En cas de persecució, tota persona té dret a cercar asil en altres països i a beneficiar-se'n.
2. Aquest dret no podrà ser invocat contra una persecució veritablement originada per delictes comuns o per actes oposats als objectius i principis de les Nacions Unides.

ART.15.

1. Tota persona té dret a una nacionalitat.
2. Ningú no serà privat arbitràriament de la seva nacionalitat, ni del dret de canviar de nacionalitat.

ART.16.

1. Els homes i les dones, a partir de l'edat núbil, tenen dret, sense cap restricció per motius de raça, nacionalitat o religió, a casar-se i a fundar una família. Gaudiran de drets iguals pel que fa al casament, durant el matrimoni i en la seva dissolució.
2. Nomes es realitzarà el casament amb el lliure i ple consentiment dels futurs esposos.
3. La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

ART.17.

1. Tota persona té dret a la propietat, individualment i col·lectiva.
2. Ningú no serà privat arbitràriament de la seva propietat.

ART.18.Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, i la llibertat, individualment o col·lectivament, en públic o en privat, de manifestar la seva religió o creença per mitjà de l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.

ART.19.Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les pròpies opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres.

ART.20.

1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.
2. Ningú no pot ser obligat a pertànyer a una associació.

ART.21.

1. Tota persona té dret a participar en el govern del seu país, directament o per mitjà de representants lliurement elegits.
2. Tota persona té dret, en condicions d'igualtat, a accedir a les funcions públiques del seu país.
3. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat de l'Estat; aquesta voluntat ha d'expressar-se mitjançant eleccions autèntiques, que hauran de fer-se periòdicament per sufragi universal i igual i per vot secret o per altre procediment equivalent que garanteixi la llibertat del vot.

ART.22.Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social i a obtenir, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional, segons l'organització i els recursos de cada país, la

satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals indispensables per a la seva dignitat i el lliure desenvolupament de la seva personalitat.

ART.23.

1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció de la seva ocupació, a condicions equitatives i satisfactòries de treball, i a la protecció contra l'atur.
2. Tota persona, sense cap discriminació, té dret a salari igual per igual treball.
3. Tothom que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que asseguri per a ell i la seva família una existència conforme a la dignitat humana, completada, si cal, amb altres mitjans de protecció social.
4. Tothom té dret a constituir sindicats per a la defensa dels seus interessos i a afiliar-s'hi.

ART.24.Tota persona té dret al descans i al lleure i, particularment, a una limitació raonable de la jornada de treball i a vacances periòdiques pagades.

ART.25.

1. Tota persona té dret a un nivell de vida que assegurï, per a ell i la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a alimentació, vestir, habitatge, assistència mèdica i als serveis socials necessaris; també té dret a la seguretat en cas d'atur, malaltia, incapacitat, viduïtat, vellesa o altra manca de mitjans de subsistència independent de la seva voluntat.
2. La maternitat i la infantesa tenen dret a una cura i a una assistència especials. Tots els infants, nascuts d'un matrimoni o fora d'un matrimoni, gaudeixen d'igual protecció social.

ART.26.

1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental serà obligatòria. L'ensenyament tècnic i professional es posarà a l'abast de tothom, i l'accés a l'ensenyament superior serà igual per a tots en funció dels mèrits respectius.
2. L'educació tendirà al ple desenvolupament de la personalitat humana i a l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; promourà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i grups ètnics o religiosos, i fomentarà les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.
3. El pare i la mare tenen dret preferent d'escollir la mena d'educació que serà donada als seus fills.

ART.27.

1. Tota persona té dret a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar i beneficiar-se del progrés científic.
2. Tota persona té dret a la protecció dels interessos morals i materials derivats de les produccions científiques, literàries o artístiques de què sigui autor.

ART.28.Tota persona té dret a un ordre social i internacional en què els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració puguin ser plenament efectius.

ART.29.

1. Tota persona té deures envers la comunitat, ja que només en aquesta li és possible el lliure i ple desenvolupament de la seva personalitat.
2. En l'exercici dels drets i les llibertats, tothom estarà sotmès només a les limitacions establertes per la llei i únicament amb la finalitat d'assegurar el reconeixement i el respecte deguts als drets i llibertats dels altres i de complir les justes exigències de la moral, de l'ordre públic i del benestar general en una societat democràtica.
3. Aquests drets i llibertats mai no podran ser exercits en oposició als objectius i principis de les Nacions Unides.

ART.30.Res en aquesta Declaració no podrà interpretar-se en el sentit que doni cap dret a un Estat, a un grup o a una persona a emprendre activitats o a realitzar actes que tendeixin a la supressió de qualsevol dels drets i llibertats que s'hi enuncien.

REFLEXIONEM-HI!!

AGRAÏMENTS

Primer de tot vull agrair en Diego i en Sally, tot el que han fet per mi i pel meu treball, són ells els qui han donat vida al projecte. Són ells els qui m'han regalat les seves històries.

Gràcies Sally per la multitud de viatges fins a Barcelona que has hagut de fer per mi, per la teva simpatia i sobretot per haverme volgut conèixer i ajudar-me sense saber res de mi!

Gracias Diego por aguantar las continuas repeticiones de filmación, y por tomarte tan a pecho lo de escribir tu vida, 30 hojas! Las he sintetizado un poco, però tus sentimientos siguen estando, gracias también por ello!

Vull agrair-li sobretot a ma mare la gran paciència que ha tingut amb mi. Gràcies mama pels teus consells, els viatges de taxista, i les estones de soportar ploreres d'estrés que mai arriben enlloc. No sé què faria sense tu!

A la Mari Luz agrair-li que m'acceptés dur el treball. Gràcies Mari Luz per deixar-me fer-ho al meu aire i a la meva manera, d'aquesta manera he pogut viure-ho més.

A l'Àngels del departament d'immigració i participació ciutadana de Sant Feliu de Llobregat, agrair-li la quantitat d'estadístiques de Catalunya i de la ciutat de Sant Feliu que m'ha facilitat. Gràcies Àngels per haver invertit estones del poc temps que tens en ajudar-me.

A la Marta, la simpàtica bibliotecària de la Montserrat Roig que ha estat sempre predisposada en ajudar-me a buscar llibres, anuaris d'estadístiques i nova informació. Gràcies Marta pel teu interès pràcticament diari en el meu Treball de Recerca.

Als meus tiets i la meva cusineta per deixar-me la càmera de fer fotos digital per enarme'n a investigar per Barcelona i fer fotos d'amagatots. Gràcies tiets i Maia!

I per acabar, vull agrair a tots els immigrants del món la seva existència, perquè gràcies a ells, podem aprendre moltes coses. Gràcies nouvinguts de Barcelona per fer veure que no us adonàveu quan us filmava o us retratava, i gràcies per escollir Barcelona, una de les moltes belles ciutats del món, com a lloc per començar una nova vida!!

LLISTAT DE REFERÈNCIES

TESTIMONIS:

- Diego Cárcamo Londoño.
- Sally Belda.

LLIBRES:

- TÍTOL: Ells truquen a la porta.
AUTOR/A: Carme Luque.
EDITORIAL: La Campana.
- TÍTOL: España y los negros africanos.
AUTOR/A: Mongo-vi-Mokemé.
EDITORIAL: La llar del llibre.
- TÍTOL: Moros en la costa.
AUTOR/A: Juan José Téllez.
EDITORIAL: Debate.
- TÍTOL: Condicions de vida de la població d'origen africà i llatinoamericà a la regió metropolitana de Barcelona.
EDITORIAL: Institut d'estudis metropolitans de Barcelona.
- TÍTOL: La immigració a Catalunya avui. Anuari 2002.
EDITORIAL: Mediterrània.
- TÍTOL: El estado del mundo 2005.
EDITORIAL: Austral.
- TÍTOL: Atlas de recursos sobre immigració estrangera de la província de Barcelona.
EDITORIAL: Diputació de Barcelona, Àrea de serveis socials.
- TÍTOL: Per un model d'acollida dels immigrants: necessitats i propostes.
EDITORIAL: Generalitat de Catalunya, departament de benestar i família.
- TÍTOL: Trencant fronteres. Una visió positiva de la immigració.
AUTOR/A: Francesc Mas.
EDITORIAL: Intermón Oxfam, fundació pel 3er món.
- TÍTOL: Frontera sur-España.
EDITORIAL: Admnistía Internacional, 2005.
- TÍTOL: Todo negro no igual, voces de emigrantes.
AUTOR/A: Beatriz Díaz.
EDITORIAL: Iris.

VHS I DVD'S:

- TÍTOL: La última frontera, Las polémicas imágenes del asalto de Melilla.
AUTORS: Sergi Càmara i David Fontseca.
- TÍTOL: Drets Humans. Reflexions.
AUTORS: Federació catalana d'organitzacions no governamentals pels drets humans.

PÀGINES WEB:

- WWW.es.amnesty.org
- www.fbofill.org
- www.Viquipèdia.org
- www.Grec.net
- www.Elracòcatalà.net
- www.unhchr.ch
- www.unfpa.org
- www.educared.net
- www.elpais.es
- www.gentcat.net
- www.hdr.undp.org

ANNEX A. PER REFLEXIONAR¹

ARTICLES D'INTERÉS

TRIBUNA: JOAN SUBIRATS

¿Ordenar la convivencia?

JOAN SUBIRATS
EL PAÍS - 17-11-2005

¿Es necesaria una nueva ordenanza municipal para garantizar la convivencia ciudadana en Barcelona?

(...)

TRIBUNA: JOAN SUBIRATS

¿Guetos en Barcelona?

JOAN SUBIRATS
EL PAÍS - 21-07-2005

Un conjunto de factores han trasladado de manera no siempre adecuada la categoría de gueto a nuestro entorno.

(...)

Ciudad, ciudadanía, inmigración

Mientras personas como Samuel P. Huntington o Giovanni Sartori nos "iluminan" sobre los grandes peligros del multiculturalismo, los catalanes afirman en recientes encuestas (10 de abril de 2001) que la inmigración es el principal problema de Cataluña. Puede parecer exagerado. Puede no compartirse. Pero es innegable que algo está pasando.

(...)

Manel Delgado, Universitat de Barcelona

Barcelona, 1 de diciembre de 2005

La diversidad bien temperada

Cada vez se generaliza y asume más como incontestable por todo el mundo un discurso que interpreta como problemática la intensificación de la diversidad cultural resultante de los flujos migratorios que desembocan en las sociedades de capitalismo avanzado e insinúa o proclama la necesidad de reaccionar ante ella de una u otra forma.

(...)

¹ Nota de l'edició: En el treball de recerca original, seguien la reproducció dels articles i documents que es citen a continuació.

Entrevista a Rafael Crespo, antropólogo²

El señor Crespo tiene una dilatada experiencia africana, con trabajos de investigación en Tanzania, Kenia, Senegal y Gambia, entre otros. Desde hace varios años, trabaja en el campo de la inmigración, con una atención especial a los inmigrantes senegaleses que viven en Cataluña. Su conocimiento de la región senegambiana y de otras zonas del continente le ha permitido una mejor comprensión del significado de los procesos migratorios por parte de sus actores.

1. ¿Somos todos hijos de la inmigración?

(...)

2. ¿Como se interesó por el tema de la inmigración africana?

(...)

3. ¿Puede aclararnos estos dos conceptos?

(...)

4. ¿Que particularidades específicas tiene la inmigración africana sobre todo respecto a la inmigración europea u occidental?

(...)

5. ¿Qué opina de las políticas de inmigración de la Unión Europea?

(...)

6.¿Qué recomendaría al nuevo gobierno del Estado español en materia de inmigración?

(...)

7. ¿Me está diciendo que los extranjeros extracomunitarios no pueden votar nunca, en ningún caso, aunque lleven aquí diez o quince años?

(...)

8. ¿Qué imagen de Europa tiene un senegalés o un gambiano, un africano. que decide pisar nuestro continente por primera vez?

(...)

9. ¿En qué cambia esa imagen tras años de residencia en España?

(...)

² Nota de l'edició: Es suprimeixen les respostes de l'entrevistat, ja que no es compta amb l'autorització escrita per a la seva publicació.

8-Hablemos ahora de la inmigración europea en África que también existe y que a menudo se olvida, o se desconoce. ¿Se podría considerar inmigrantes a los cooperantes, a los misioneros o empresarios o incluso a los turistas de larga duración?

(...)

10. ¿Qué diferencias existen entre la migración en África Oriental y la migración en África Occidental?

(...)

11. ¿Por qué en general nos cuesta tanto recibir al Otro cuando viene a España y en cambio viajamos a sus países de origen para conocerlos?

(...)

12. ¿Por qué nos cuesta más aceptar a un inmigrante vecino, pongamos de Marruecos, que un inmigrante de un país lejano como Canadá o Japón, por ejemplo?

(...)

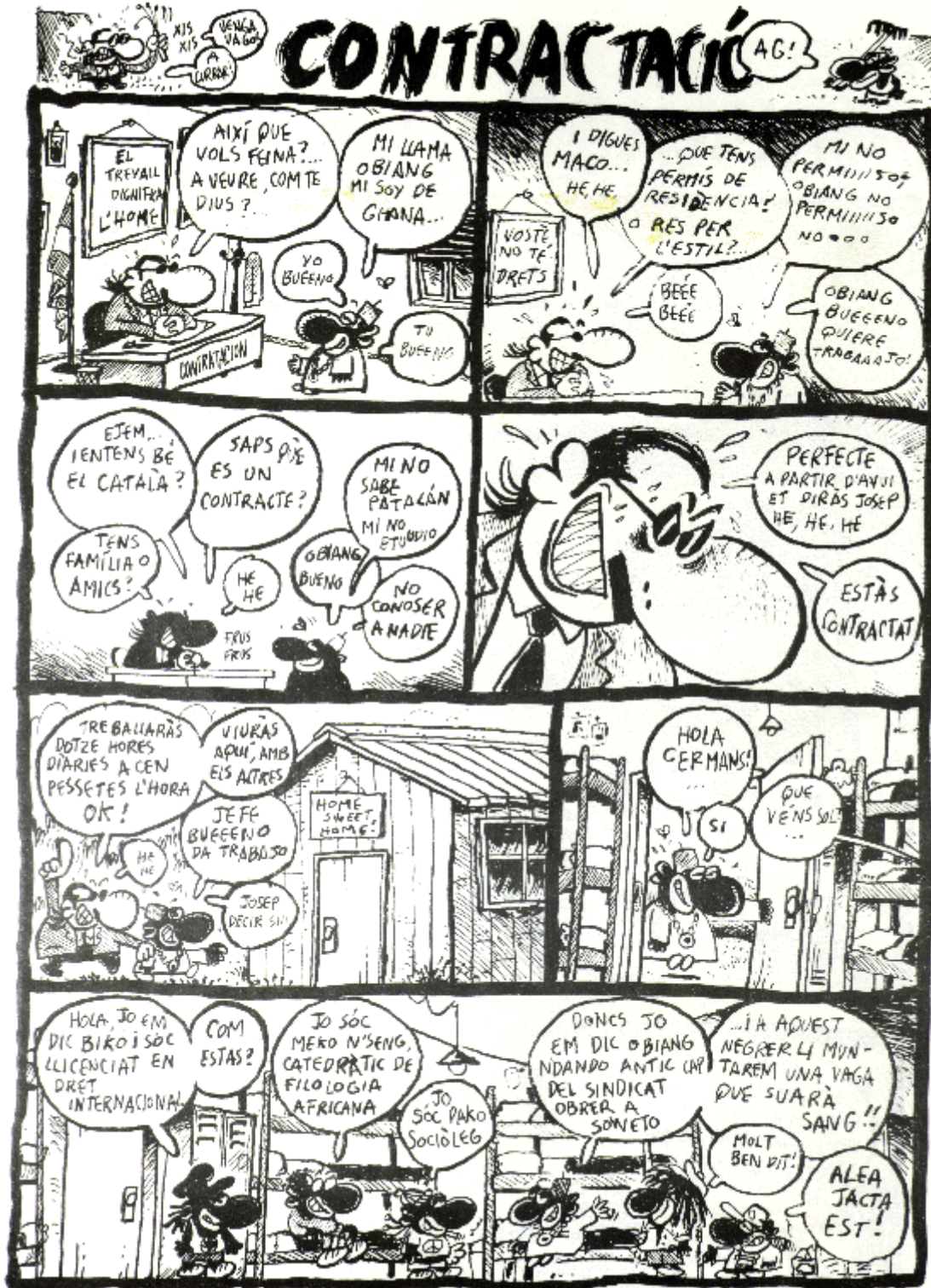
13. ¿Cómo acabaría usted esta entrevista?

(...)

VINYETES

FOTOGRAFÍES I REALITATS

Shehzad Noorani, Still Pictures

Bangladesh. Una dona asisteix a una classe d'alfabetització per adults.

Shehzad Noorani, Still Pictures

Una dona cuina amb combustible de residus i cultius. La contaminació de l'aire dins de cada vivenda, es cobra cada any a més de 2,2 milions de vides en els països desenvolupats.

Una dona renta plats en un riu del Nepal.
Els països en desenvolupament, més del 90% de les aigües de cloaques i el 70% dels residus industrials, es llencen als rius, sense depuració prèvia, a les aigües superficials.

Hartmut Schwarzbach, Still Pictures